

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 42—49, L 998—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára 1.500 K

Budapest, 1926.

VII. évfolyam, 19. szám.

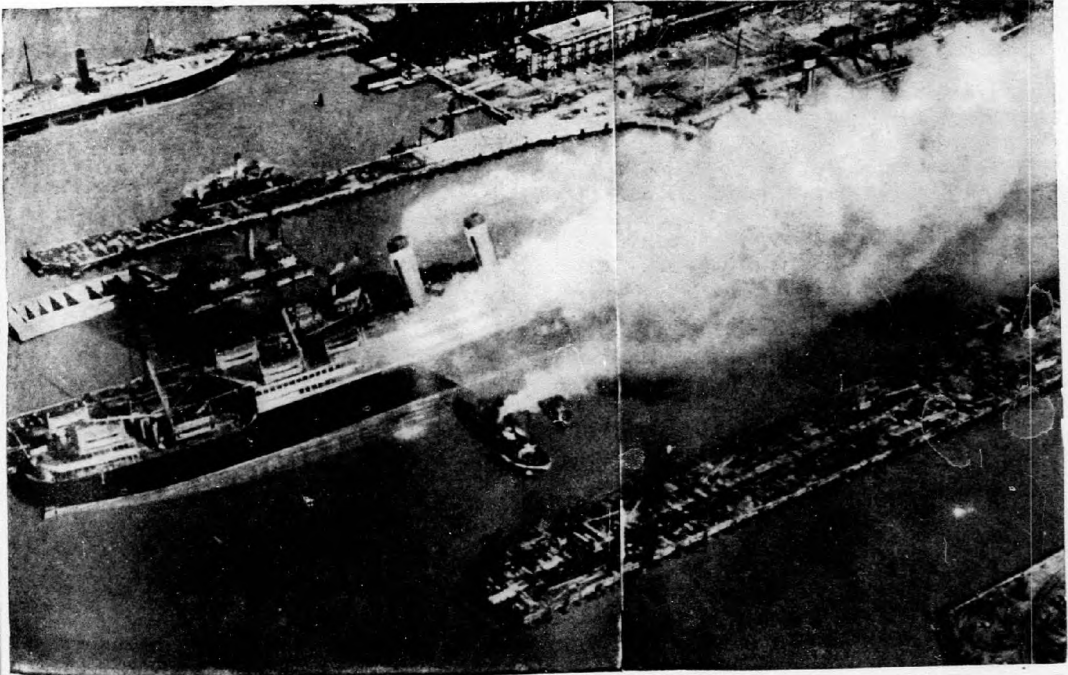
Vasárnap, május 9.

Szabad a lakás.

Május elsejétől kezdve az ország összes falvaiban szabadon rendelkezik a tulajdonos a házával. A községekben megszűnt a lakások kötöttsége. Szabad a lakásforgalom. Mindenki szabadon rendelkezik a házával. A lakáshivatalok többé nem avatkoznak be a lakásügyekbe s nem lakoltatnak senkit sem be más házába. A háború és a forradalom egyik maradványa ismét eltűnik s tíz év múlva elcsodálkozva gondolnak majd vissza az emberek, hogy volt idő, mikor a háztulajdonos

ki volt zárva a saját házából s a hatóság idegeneknek adta oda használatra.

A lakásfelszabadítás nem jött váratlanul. Csak a szocialistapárt programjában van benn a közös tulajdon és a lakásrekvirálás. Bécsben még ma sem fizetnek — ügyszólván — semmi lakbért sem a lakók, mert szocialista városi vezetőség uralkodik. Nem is ér ott a háztulajdon semmit se. Több az adó és a költség a házra, mint a házbér. Ahol azonban nem a szocializmus van kormányon, hanem nemzeti és polgári kormányzás, ott a háborús és forradalmi kötöttségből fokozatosan áttér-

Egy hajóóriás lángokban.

Képünk az «Amerika» nevű óceánjáró gőzös égését mutatja be a Newport-News-i kikötőben. A felvétel repülőgépről készült.

nek a szabad forgalomra. Nálunk először a kenyérjegy szűnt meg, azután a gabonarekvirálás, a szállítási igazolványokat törölték el s végül most a házak is felszabadultak. Ha a szocialista és vele szövetségzett radikális pártok jutnának többségre, amittől Isten óvja szegény országunkat, megint csak visszatérne a gabonarekvirálás, lakásrendelet, kenyérjegy és ruhajegy.

Sokan nem látják át, hogy mi eredménye van a kisgazda- és földművespárt hatesztendő kormányzásának. Hát csak gondoljanak vissza a hat év előtti időkre s jusson eszükbe, hogy ma már a házakat is visszakapták tulajdonosaik szabad rendelkezésre, majd egyszerre világos lesz előttük, hogy mégis csak sokat értünk el hat év óta a pengő idejéig.

A házak felszabadítása azonban nem azt jelenti, hogy most már minden lakót az utcára kell dobni. Még azt se, hogy lehetetlen nagy árat kell a lakóktól kérni. A háztulajdonosok becsületességére és keresztényies gondolkodására van most már bízva, hogy a lakókkal emberiségesen bánjanak. A lakó is becsülje meg a háztulajdonost és tartsa be a megállapodásokat. A házhelyeken már eddig is negyvenzer ház épült fel. Most a Faluszövetség némi kölcsöntámogatásával még erősebben megindul a kislakásépítés. Nagyon sok lakó kimegy a maga házába. Nem lesz a falvakban lakásínség, az bizonyos. De ha mégis akad, aki bérlakásra szorul, azt nem szabad kihasználni. Emberségesen bánjunk lakóinkkal. Mutassuk meg, hogy a kormány újabb lépése a magántulajdon teljes visszaállítására felé nem okoz semmi fönnakadást.

Budapest, május 9.

Akiknek fáj a Faluszövetség sikere. Előre lehetett látni, hogy azok, akik följáratásra törekzenek, nem fogják nyugodtan nézni a földmivelő népnek a Faluszövetség táborában való erőteljes szervezkedését. A nyomorúság vámszedői sohasem örültek annak, ha a nyomorúság enyhítésére komoly lépések indulnak meg. Míg a Faluszövetség csak gyöngye palánta volt, nem akartak róla tudomást venni. Most, hogy erős sudárba szökött, már nem tudják agyonhallgatni, megkezdték a támadást. Valóságos kannibállermában törtek ki a parlamentben a múlt héten a vörösök és radikálisok, mikor az egyik képviselő valótlan dolgokkal akart hangulatot csinálni a Faluszövetség ellen. Meskó és Bodó képviselők torkára forrasztották a szót a kis rózsaszínű politikusnak, aki a szabadkőműveseket és «szegény» kereskedőket már oly sokszor védelmezte meg a júla népének szövetségi mozgalma ellen. Nem is foglalkozunk a rágalmával. Csak leszögezzük, hogy a legnagyobb valótlanosság az, hogy a Faluszövetség zsidó cégekkel áll összeköttetésben s ugyanilyen rágalom az is, hogy haszonnyereségre törekednék. Ellenkezőleg, a dolog úgy áll, hogy a szövetség önzetlen munkájára a falvak kulturális és gazdasági haladása érdekében már évek óta rájizet s csak áldozatkész adományok teszik lehetővé, hogy költségvetési egységülát megőrizze. Ha a szocialdemokrata és forradalmi politikusok támadják a Faluszövetséget, ez csak annak a jele, hogy a szövetség erősödik és táborra nő. Az lenne rossz, ha ők meg volnának elégedve vele. Annak meg legkevésbé van erkölcsi jogosultsága támadni a Faluszövetséget, akinek a lapját a moszkvai szovjetközpont — egy éve síncs, hogy — támogatta.

Miért fogynak a vörös szakszervezetek adófizetői? Minden adó közül legsúlyosabb és legnagyobb a szakszervezeti adó. Senki sem fizet olyan nagy adót, mint az a szegény munkás, akit behajtottak egy szakszervezetre, mert ez évente pár milliót fizet a létfenntartásra éppen csak elég jövedelméből. Megdöbbenő adatokat mond el az «Uj Nemzedék», hogyan gazdálkodnak azután ezekkel a pénzekkel. Hogy egy éven belül hány milliót sikkasztottak el, arról nem is akarunk beszélni. De azt írja az újság, hogy a pártlistán beválasztott szocialdemokrata városi képviselők rendszeres díjazásban részesülnek azért, hogy megjelenjen a közgyűlésen vagy valamilyen bizottsági ülésen. Ha fölszólalnak, azért is külön tiszteletdíjat kapnak, még pedig ahányszor, annyiszor nyolcvanezer koronát. Megjelenés öten-egyet, felszólalás nyolcvanezer korona. Hogy a nemzetgyűlési szocialista képviselők mennyit kapnak, arról nem is ír az újság. Mindezt a szakszervezeti pénztár fizeti a szegény munkások kiizzadt filléreiből. Legjellemzőbb, hogy ezek után még tapogatóztak, hogy a város nem fizetné-e külön őket. A nagyságos elvtársnak ez az «önzetlenség» persze nem marad titokban, hanem megtudták a szakszervezeti adófizető balekoi is, akik erre bosszankodva hagyják ott az akoti. Ezzel magyarázható, hogy míg 1923-ban még Csonkakamagyarországon 400 ezer szakszervezeti elvtárs volt, 1923-ban már csak 170 ezer, 1924 végén 147 ezer s 1925 végén csak 124 ezer tagja volt a szakszervezeteknek. Így fogja a vörös szocializmus híveinek és adófizetőinek a száma Magyarországon.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Az 1926—27. évi költségvetés általános tárgyalását befejezte a nemzetgyűlés. Felülkerekedett a kisebbségnek a józan belátás s ahelyett, hogy a már szászor elmondott kifogásokat újította volna fel, engedett annak az általános óhajnak, hogy tegyen le a hiábavaló időrablásról s engedje a nemzetgyűlést mielőbb a nagyon sok, égetően fontos kérdés tárgyalásába fogni.

Ha bírálat alá vesszük az elhangzott felszólalásokat s azokról ítéletet akarunk mondani, azt abban összegezhettük össze, hogy

az uralkodó tárgykör a nagyon nehéz gazdasági viszonyok s az adók súlyossága voltak.

Látja, érzí a kisgazdapárt s képviselőtagjainak felszólalásában is aggodalommal juttatta kifejezésre kívánóságát, hogy a kormány első és legfőbb törekvése legyen a külfölddel való kereskedelmi kapcsolatok minél gyorsabb kiépítése, mert termelésünk elsorvad, ha megfelelő értékesítő piacokat nem talál. A rendkívüli szorgalom és munkakészség, mely minden porgárát áthatja hazánknak, foglalkozzék az földmíveléssel vagy iparral, kereskedelemmel, nem tudja hozni a kívánt eredményeket, ha a termelt cikkek megfelelő értékesítése nincsen biztosítva.

A másik fontos kérdés az adóknak a kérdése. Tudott dolog, hogy súlyosak, de még szászor súlyosabbakká váltak az általános pénznélküliség miatt. Sürgős tehát egyrészt a hitelkérdés helyes és olcsó rendezése, mert forgatóke hiányában beruházni nem lehet, de fontos az is, hogy az árat megdrágító forgalmi adók, fogyasztási adók csökkentessenek, mert az árak előbbáttele emelni fogja a fogyasztóképeséget s így a piac felvevő képessége is nagyobb lesz. Tudja azt minden okos polgára a magyar nemzetnek, hogy az állam fenntartása nehéz áldozatokat kíván mindenkitől, hogy csak úgy remélhetünk területi egységet, erősödést, ha a meg-

Meskó Zoltán, a Faluszövetség társelnöke, a szövetség céljairól tart beszédet Szabadszálláson.

maradt Csonkaország pénzügeit rendben tartjuk, de ebben az áldozatkészségben segítségére kell jönnie az okos kormányzati politikának, mely lehetővé teszi az állam terheinek elviselését.

A felszólalásokat külön-külön ismertetni nem áll módunkban, de mégis ki kell emelni *Renczes János, Herczegh Béla, Dréhr Imre, Vicsián István, Gaál Gaszton, Grieger Miklós* képviselők felszólalását. Ez utóbbinál elismeréssel adózzunk azért a bátor hangért, mellyel a frankhamisítással kapcsolatban kimondotta, hogy azok voltak az igazi bűnösök, akik a trianoni békét ránk kényszerítették s ezáltal bennünket a szegénységbe, a nyomorba taszítottak.

A vita befejezésekor *Bud János* pénzügminiszter válaszolt az elhangzott felszólalásokra s különösen kiemelte, hogy igenis

foglalkozik úgy a forgalmi adók, mint a fogyasztási adók rendezésének kérdésével

s bár konkrét ígéretet nem tehet az időpontra nézve, hogy mikor tudja ezeket keresztülvinni, de annyit ígér, hogy az államháztartás egyensúlyának megrendítése nélkül erre minél gyorsabban szeretne rátérni. A fázis-rendszert, vagyis az egyszer való megadóztatást ő már régen megvalósította volna, de az érdekeltségek a döntő pillanatban mindig cserbenhagyták. A pénzügminiszter beszéde után azonnal megkezdtek a részletes tárgyalást. *Örffy Imre* képviselő, a miniszterelnökség és kisebb tárcák költségvetésének előadója ismertette a költségvetés teteleit.

A politika egyéb terén figyelemreméltó *Rakovszky Iván* belügyminiszter nyilatkozata az új választásokról. Szerzte a vidéken sok jelölt megkezdte már működését arra a hírre, hogy választások lesznek s ezáltal ok nélkül zavarják a választópolgárok nyugalalmát. A belügyminiszter kijelentette,

hogy azok a hírek, mintha még ebben az évben választások elrendelése volna tervbe véve, teljesen alaptalanok,

mert a választásokra csak a jövő év őszén, a mostani nemzetgyűlés megbízásának lejárta után kerül a sor. De ez természetes is, mert hiszen ennek a nemzetgyűlésnek sok egyéb elvégezni valója mellett meg kell alkotnia a felsőházzal szembe fordított törvényt s a kerületek új beosztását rendező törvényt is, mert csak így lehet az új választójogi törvény alapján választani. Félkezdek tehát hevíket a jelölt urak s várjanak türelemmel, mikor megkezdődhetik az önkínálgatás. Addig engedjék nyugodtan dolgozni a választópolgárokat.

Fontos és messze kiható jelenség vonta magára a kormánykörök figyelmét

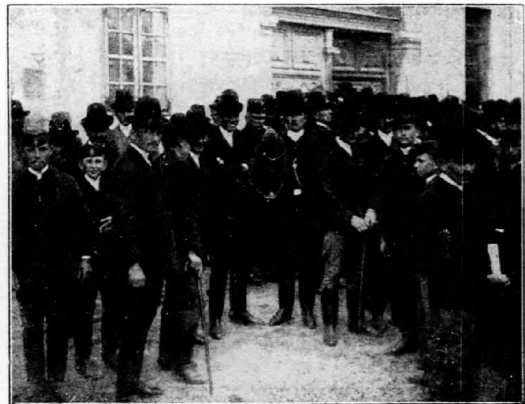
a tatabányai bányamunkások felajdulásával kapcsolatban.

A szénbányák üzemüket korlátozták, mivel nem tudják elhelyezni a szenet. Így a munkások nagyon nehéz helyzetbe kerültek. Mivel ez gazdasági életünk egyik legfontosabb kérdése, a kormány addig is, míg teljes egészében orvosolhatja a kérdést, a következő intézkedéseket léptette életbe: 1. fel-emelik a külföldi szén illetékét, 2. a MÁV nagyobb mennyiséget átvész a kitermelt szénből, 3. felülvizsgálják a szénszállítás vasuti tarifáját.

A belügyminiszter a

«Világ» című napilapot, mely a szabadkőművesek hivatalos közlönye, betiltotta,

mivel egy Bécsből leadott híradásában a hamis milliókkal kapcsolatban a Nemzeti Bankról terjesztett hamis híreket s ezzei a külföldön pénzünk hitelét és az állam becsületét is rongálta. Természetes, hogy a betiltás után a rokonérzésű liberális-szocialista sajtó nagy jajgatásban tört ki s egymásután vonultatják fel *Andrássy Gyula* gróft és a szocialista-liberális képviselőket, hogy a sajtószabadságon esett sérelmet emlegessék. Pedig más sem történt, mint befogták a száját azoknak, akik a magyar becsületet ócsárolják. Olyan sajtószabadságra, mely a szabadságot a nemzet kárára használja fel, nincs semmi szükség.

Szabadszállási legények, jellegzetes kún-kalapjukban.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Magyarországot a trianoni békeparancs teljesen elzárta a tengertől; hogy ez milyen súlyos csapás, az abból tűnik ki, hogy sehol szabad útunk a világpiacokhoz azóta nincs, mert ellenséges államok vesznek körül. Most azt a hírt közlik *Rómából*, hogy az olasz kormány hajlandó Magyarország részére Fiumében szabad területet engedélyezni. Ha ez valóra válik, nagy segítséget jelent a magyar termények elhelyezésénél.

Stresemann, a német birodalom külügyminisztere, az orosz-német szerződéssel kapcsolatban kijelentette, hogy a német külpolitika elsősorban békére törekszik. Ezt bizonyítja Lorcarno, a Dawes-terv elfogadása, a Nemzetek Szövetségébe való jelentkezés. Ezt akarja előmozdítani az Oroszországgal való megegyezés is.

Franciaország és Spanyolország Abd el Krimmel, a rifkabilok vezérével megkezdte a békétárgyalást, de olyan szigorú feltételeket szabott, hogy azokat a rifkek el nem fogadhatták. Most ultimátummal akarja őket békére kényszeríteni. Valószínű azonban, hogy utolsó pillanatban engedékenységet mutatnak s befejezik ezt a szabadságrabló háborút.

Pomániában a magyar pártok s az Avarescu-kormány között véglegesen megtörtént a megegyezés. Eredményük, hogy 18 képviselő, 15 szenátor fog bejutni az oláh törvényhozásba. Ettől a megegyezéstől úgy az elszakított magyarok, mint mi magunk is azt várjuk és reméljük, hogy a tényleg elnyomásunk Erdélyben vége szakad s a magyarság élvezni fogja mindazokat a jogokat, amelyek megilletik a békekötések szerint is a nemzeti kisebbségeket.

A francia köztársaság elnökét az angol király vendégül hívta meg Londonba. A tervek szerint ez a látogatás június 22-én lesz s a köztársasági elnököt elkíséri Briand miniszterelnök és más politikusok is. Mi sem természetesebb, hogy ezt az alkalmat politikai megbeszélésekre fogják felhasználni a két nemzet államférfiai.

Jugoszláviában a szerbek és horvátok, illetőleg Pasic és Radics között kitört háborúság ügylátszik nyugvópontonra jutott, mert megegyeztek a hatalom közös gyakorlásában a pártok, úgy azonban, hogy egyelőre sem Pasic, sem Radics nem tagja a kormányoknak. Úgy hisszük, nem tévedünk, ha azt gondoljuk, hogy ez a megegyezés csak időközi csend, míg valamelyik fél végkép el nem tud szólni az ellenféllel.

Angliában általános munkássztrájk tört ki. A kormány eddig a bányamunkások fizetéséhez hozzájárult. Összességére mintegy húszmillió angol fontot adott erre a célra augusztus 1. óta. Most ezt be akarta szüntetni. Tárgyalások indultak meg, de eredményre nem jutottak, mivel a munkabérek csökkentését s a munkaidő felemelését kívánta a kiküldött bizottság. Ennek a bizottságnak fogadta el javaslatát az angol kormány is. A munkásság viszont nem hajlandó igényét leszállítani s inkább a sztrájkhoz nyúlt, mert így akarja követeléseinek teljesítését kioroszakolni. A katonaságot és tengerészetet készenlétebe helyezték. Maga a jelenség nem meglepő. A munkásság helyzetének javítását kiméletlenül akarja érvényesíteni s a polgári társadalom térdreborzítását célozza.

Az Új Barázdában minden eseményt, minden hasznos tudnivalót megtalálunk.

MEZŐGAZDASÁG

Lehet-e füstöléssel tavaszi fagy ellen védekezni?

Irtó: Bernátsky Jenő.

Akik egyoldalú tapasztalatra támaszkodnak, többnyire azt mondják, hogy nem lehet. Akik semmi tapasztalattal nem rendelkeznek és csak könyvekből merítik tudományukat, azok úgy vélekednek, hogy nagyon is jól lehet. Szóval, a vélemények eltérők. Szerencsére akadnak olyan emberek is, akik könyvekből is hajlandók tanulni, de a tapasztalati adatokat is figyelembe részesítik, még pedig nemcsak egyetlenegy, hanem száz meg száz megtörtént esetre szeretnek hivatkozni s a kérdést alaposan tanulmányozták. A sokféle tapasztalat és kísérlet alapján most már biztosan tudjuk, hogy *némely esetben a füstölés valóban használ, máskor azonban semmi eredménnyel nem jár.*

Tavaszi fagy elleni védekezésül leginkább *szőlőben* meggyümölcsösben szoktak füstölni. Magyarországon különösen a szőlőben való füstölés körül igen sok tapasztalatunk van s ezek alapján a következőket mondhatom.

Ha a hőmő —3 foknál nagyobb hideget mutat, vagy ha fagyos időben heves szél is fúj, akkor a leggondosabb füstölés is kárba vesztett munka. A füstölés csak csendes, azaz szélmentes fagy esetén használ s csak —3 foknál magasabb hőmérséklet mellett. Ezzel meg is van magyarázva az, hogy a füstölés egyszer bevalik, máskor meg semmit sem ér.

A májusi fagy rendszerint csak késő estétől hajnalig tart; igazi csendes fagy —2 vagy —3 fok hidegell. De 1913-ban igen súlyos természetű áprilisi fagyban volt részünk, három napig hóval és hiháros széllel, amikor a szőlőnek már szinte újjnyi hosszú hajtásai voltak. Tehát az egyik esetben a füstöléstől lehet ugyan eredményt várni, de a másik esetben kár volna a munkáért és költséget.

Megjegyzendő, hogy győnge és csendes fagy ellen is csak úgy használ a füstölés, ha nagyon gondosan járunk el.

Mindenekelőtt elegendő jó füstölőanyagot kell szereznünk és kellő időben a helyszínén elosztani. Füstölőanyag gyánant mindennemű növényi és állati hulladék szolgál, úgy mint például szalmafélék, török, száraz trágya, kukoricaszár, burgonyaszár, rőzse, szőlővenyige, bőr- és szőrhulladék; száraz tőzeg is kitűnő szolgálatot tesz. Néha kátrányt vagy úgynevezett füstfáklákat ajánlanak, de ezek túlságosan drágák és nem a legjobbak. Kátrány magában véve több hazai tapasztalat szerint semmit sem ér. Kevés kátrány kéznél legyen ugyan, de csak azért, hogy segítségével a többi anyagot gyorsan meggyújthassuk. Szalma sem elég egy-magában, mert az igen gyorsan égne el és nem adna elegendő sűrű füstöt. Ugyanis arra kell iparkodnunk, hogy minél sűrűbb és nehezebb füstöt idézzünk elő, amely a szőlőtáblára ráfekszik és azt mintegy betakarja. Víz is kéznél legyen, hogy a füstölésre szolgáló anyagot kissé meg is nedvesíthessük, mert nem száraz, hanem nyirkos füstre lesz szükségünk.

A füstölésre való anyag mennyiségéről nézve úgy kell számíthatnunk, hogy igen sok füstre lesz szükségünk, még pedig nemcsak 1—2 órán át, hanem talán késő estétől napkelteig. Az is megtörténik, hogy nemcsak egyszer, hanem két-három éjjelen egymásután kellene füstölni.

Aki mindezt számításba veszi és aki tudja, hogy a gazdaságokban a szalma sem ingyen terem meg a trágya sincs fölöslegben, az be fogja látni, hogy minálunk az eredményes füstölés legnagyobb akadály a *kellő mennyiségű füstölőanyag hiánya*. Hiszen már sokszor megpróbálkoztak vele, kiszáradásokban is, meg kétszázholdas szőlőkben is. De a legtöbb gazdaságban úgy találták, hogy nem sikerül elegendő füstölőanyagot összehordani. Hazánkban alig van olyan nagyobb szőlőbirtok, ahol egyszer-mászor neki ne buzdultak volna, de az első-második kísérlet után lemondtak róla.

Arra is tudok esetet, hogy minden nagyon jól rendben volt, de egyszer későn kezdtek a füstölést, máskor meg korán fejezték be. Azért mondom a «Szőlőművelés» c. könyvemben

hogy a fűstölés rendkívül körülményes munka, amelynek pontos végrehajtása sok szakértelemet, körültekintést és energiát tételez fel. Ha eredményt akarunk látni, akkor a fűstölést már akkor kell megkezdeni, amikor a hőmérő még fagypontra felett mutat s akkor szabad csak befeczejni, amikor a hőmérő ismét fagypontra felé emelkedett.

Gyümölcsösben néha nem fűstöléssel, hanem melegítésel, fűtéssel próbálkoznak meg. Az eljárás Amerikából származik. A háború előtt minálunk is utánozták, még pedig leginkább a budai hegyvidék déli lejtőin és völgyeiben, a híres budavidéki őszi barack termelői a Kertészeti Tanintézet egyik lelkes és igen ügyes tanárának vezetésével. A gyümölcsfák alá kályhákat álltattak, melyekben szemet égetnek el. A kályhák olcsó módon vasrudakból és a bronzból készülnek. Annakidején az eredménnyel többek szerint meg voltak elégedve, de a háború óta nálunk a szén és a vas ropantúl megrágtult, úgyhogy azóta az őszi barack termelői sem akarják reá költeni.

Állattartás és állattenyésztés.

Irta: Pápai Gábor tejjgazdasági főellenőr.

Az állatok felnevelésének kétféle módja van, azaz kétféle módon szaporíthatjuk állatállományunkat. Nevezetesen: állattartás- és állattenyésztéssel. Ez a két fogalom oly messze esik egymástól, mint Makó Jeruzsálemtől.

Nézzük mit értünk egyik s mit a másik alatt. Elsősorban megpróbálom kifejezni, hogy mi az állattartás.

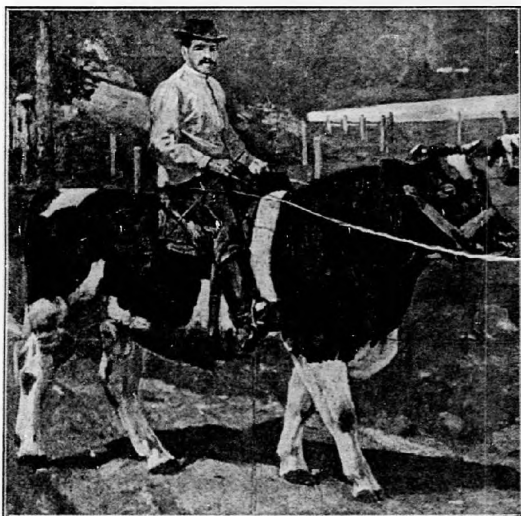
Állattartásnak nevezzük azt a szaporítási módot, mikor nem törődünk azzal, hogy az a borjú, amit fel akarunk nevelni, szép-e avagy silány, jól fejlődik-e vagy rosszul, szép színe és formája van-e vagy csúnya, jó és szép volt-e az anyja, apja vagy nem, egy szóval nem törődünk se jó, se rossz tulajdonságaival, felneveljük a borjút csak azért, hogy több állatunk álljon az istállóban. Ez az állattartás. Ez a szaporítási mód kevés munkát és még kevesebb szakértelemet kíván ugyan, de viszont még kevesebb haszont is, amit hoz. Ez az eljárás igen-igen elhibázott dolog, amire a legtöbb esetben csak akkor jön rá a gazda, amikor a feleslegessé vált állatait értékesíteni akarja s azokért silány voltak miatt csak potom árat adnak. Továbbá kárát vállalja, még pedig igen nagy kárát, azzal az ilyen állattartó gazda, hogy tehenei, ahelyett, hogy naponta 10—15 liter tejet adnának, csak 2—3 litert adnak. Egy kis számítással mindenki rájöhet arra, hogy az ilyen állattenyésztés és tartásra reáfizet, különösen ha számításhoz vesszük azt is, hogy majdnem ugyanannyi erővel és fáradsággal jó és szép állatokot is nevelhetne.

Nézzük most a másik oldalát az állatszaporítás és nevelés módjának. Miben áll a tenyésztés? Abban, hogy állatállományunkat addig javítjuk, addig válogatjuk, míg olyan állatokat nem tudunk előállítani, amilyenre törekedünk. Ha célunkat elérjük, akkor azt mondjuk, hogy állományunk ki van tenyészítve.

Mint minden állattenyésztés, úgy a szarvasmarha-tenyésztés is csak úgy jövedelmező, ha bizonyos cél kitűzésével üzzük azt, pl. ha valaki jó igásállatot akar nevelni, annak elsősorban arra kell törekednie, hogy az az állat, melyet fel akar nevelni, erőteljes szervezetű, erős, vastag csontalappal bíró, minden viszontagságot kiálló, edzett állat legyen. Aki arra törekszik, hogy tehenei sok tejet adjanak és más cél nem lebeg szemei előtt, annak a finom, vékony csontú és bőré, finom szervezetű, nagy töggel bíró teheneiket kell előtérbe helyezni. Aki pedig hízalásra akar dolgozni, annak jó a finom vagy kissé durva szervezetű állat is, csak az a fontos, hogy a hízásra való hajlama meglegyen az állatnak, amit a külső jelekből a hozzáértő tenyésztő megláthat. Ez azonban egyik sem helyes cél, mert az egy irányban kitegyesztett állatállomány soha sem hozza meg azt a kívánt eredményt, amit várhatunk tőle, mert egyszer az igásállatnak nincs ára, máskor a tej ára meg le, majd pedig a göblyöt nem keresik. Ilyenkor azután megvan a baj, nem lehet rajta segíteni. A legtöbb esetben ilyenkor a másik szélsőségre csapnak át az emberek, s mire céljukat elérnék, ugyanaz az eset ismétlődhetik meg újra. A leghelyesebb tenyész eljárás

az, ha mindhárom jó tulajdonságot egy kalap alá vonjuk. Egyszóval kifejezve: olyan állattípust kell kitenyészíteni, mely jól igázható, jó tejelő és jó húshasznosító is. Megfelelő tenyészpolitikával ezt a célt el lehet érni. Erre a célra igen megfelelő a nálunk meghonosodott piros-tarkafajta szarvasmarha, ennek ugyanis megvan mindhárom jó tulajdonsága, sok tejet tud adni, jól igázható is, ha pedig hízalni akarjuk, elsőrendű húshasznosításával is kitűnik.

Azonban, hogy a fentjelzett, jó tulajdonságokat megrögzíthessük, állandóan javítanunk kell helyes tenyészválasztással állatállományunkat, amit főleg azzal érhetünk el, ha ennek a tenyészcélunk megfelelő apaállatokat alkalmazunk teheneinkre. Mert hiába jó az anyaállatunk, ha az apa rossz, rosszak lesznek az utódok is. A helyes apaállatválasztással állatállományunkat olyan irányban tenyészíthetjük, amilyen nekünk a legmegfelelőbb, csak idő és türelem kell hozzá.

Megnyergelt bika.

Reformfoszlát, ideálfoszlát, szurofoszlát. A reformfoszlát egy foszorsavtrágya, amelynek előállításához ugyanazon nyersanyagot használják fel, mint a szuperfoszlát készítésénél. Csakhogy eme trágyaféle készítésével értékesítik a trágyázásnál a talajban végbemenő folyamatok tudományos megfigyeléseit, illetve a talajba adott foszorsavnak a növény általi felvételét. Pontosban lement mennyiségű kénssavval kezelik a nyersfoszlátot, amely mennyiség épen arra elegendős, hogy a nyersfoszlátban mindig található karbonátokat bikarbonátokká változtassa. Ezáltal a molekula meglazul, minek következménye e trágyaféle könnyebb talajoldhatósága. A reformfoszláttal végrehajtott kísérleteknél a legtöbb esetben, a foszorsavkivhasználás jó volt. *Windisch dr.* nézete szerint a reformfoszlátot úgy kell értékelni, megbírálni, használni és vásárolni, mint a szuperfoszlátot. Az ideálfoszlát enyvtelenített csonlisztból készül; a készítésénél alkalmazott eljárás megszünteti az enyvtelenített csonliszt kellemetlen porzását. Egyidejűleg e trágyaféle könnyen megnedvesíthetővé változik. A használt gyártási eljárás következtében a bennelévő foszorsavnak egy csekély mennyisége vízben oldhatóvá változik. Az ideálfoszlát összes foszorsavtartalmát mintegy 26—28%, amelynek hatékonysága legalább is ugyanolyan, amint az enyvtelenített csonlisztban lévőé. A foszorsav az ideálfoszlátban természetesen valamivel többre kerül, mint az enyvtelenített csonlisztban. Az összes foszorsavtrágyázást kívánó talajokon az enyvtelenített csonliszt, az ideálfoszlát és a Thomas-salak hatóereje közelítőleg egyforma. Ha a szuperfoszlát vízben oldható foszorsavának hatását százzal vesszük egyenlőnek, a felsorolt trágyafélek átlagos hatását 80—85-nek vehetjük. **Szurofoszlát.** Ez elnevezés a szurogátfoszlát (szurogát—pöték) névből csonkult. Ez nem foszorsavtrágya olyan értelemben, mint a csonliszt, a szuperfoszlát vagy a Thomas-salak. Teljes trágyának tekinthető.

Bikák nyergelése. (Képpel.) Már többször utaltunk arra, hogy a mi bikáink azért lesznek oly korán tenyészképtelenek, mert nem lesznek eléggé mozgatva. Pedig a bika járgány, lajt, takarmányoszekér vontatásával hasznos munkát is teljesíthet. Községi bikák számára legtöbbször ilyen munkaalalom nem kínálkozik. De azért ezeket se szabad állandóan a jászolhoz nyűgözve tartani. Több alpesi községben és a hollandi marha tenyészvidékén az ápoló kengyelvassal ellátott nyergel helyez a bika hátára, a kantárszarakat orrkarikájába fűzi s így naponta 1—2 óra folyásig lépésben lovagolja. Hogy az ápolóknak kedvük legyen a bika ilyenmódi ápolására, a gazdasági egyesületek pénzzel jutalmazták az olyan ápolókat, kik nem restek a bikát igához, nyergeléshez szoktatni s ily módon a bika használhatóságát évekre kinyújtani.

A méhek ellenségei. A méhek ellenségei egyrészt azon állatok, melyek a méheket eszik meg, másrészt azok, melyek a mézet és lépet rabolják el. A halálfejtű lepke nyári estéken vagy éjjelken beoson a kaptárba s ott sok mézet elfogyaszt. A viaszmolylepke hernyói tönkreteszik furaítakkal az összes lépet. A méhtétűk az anya elől szedik el a táplálékot. A mézefogyasztó ellenség még a darázs, egér és a cikány. A méhek elfogadásán útján okoz kárt a pók, a fecske, a béka, gyík, kígyó, sündiszó, a veréb, a cinkék és a harkály. Védekezési módok: a halálfejtű lepke ellen megvéd a fogas röplyükszikütő; a viaszmolylepkéket zúzzuk össze; a tartaléklepkéket egész nyáron kéthetenként kénezzük; a kénfüst megöli a molyalákat. A méhtétű ellen úgy szoktak védekezni, hogy a kaptárba betesznek egy borsónagyságú kámfort, melytől leszédülnek a kaptárfaékre s innen kiséperhetők; a méhtétves anyát — Ignác Sándor ajánlata — egy anyazárkában dohánnyal füsttel szokták megfűstöl. A darazsaknak fészkeit rongáljuk el. A fecskéket és cinkéket vaktöltéssel lövöldözéssel riasszuk el. A harkályok ellen sűrű drótrácsok védik meg a kaptárokat. Sündiszó, kígyó stb. ellen, ne helyezzük a kaptárokat a földre, hanem magas állványra.

Csiranövények szártövi rohadása. Meleg, nedves, televényes talajok növényei, mikor még alig van 1—2 levelük, gyakran tapasztalhatjuk, hogy a sziklevek és a föld közötti szárrész megvékonyodik, befűződik, mitől a növény megsárgul és a megkönyódás helyén ledől a földre. Ezért *etdölési betegségnek* is nevezik. A vetésekben igen könnyen észrevenni a sárguló növényeket, mert a betegség foltokban szokott jelentkezni. Ezt a betegséget egy talajlakó gomba okozza, mely a csiranövényeket még akkor fertőzi meg, mikor még az a talajban volt, vagyis még a csirázaskor jut a növénykébe s a későbbi növekedéssel kerül a fertőzött rész a talaj színén felül. Kedvezőtlen tavaszi időjárás esetén e betegség a miveleti növényeinkben igen gyakori. Különösen a takarmány- és cukorrépa támadja meg nagyobb mértékben, mert a répapélék a leghajlamosabbak e betegségre. De az árpa, borsó, csillagfűrtőn, lóherén, kelkáposztán, fehérmustáron és a paprikán is nagyon gyakori. **Védekezés:** 1. Ha palántanevelő helyeinket fertőzöttnek vesszük, úgy annak deszkát, fedőleveleit és a talaját 2%-os lysoldalattal fertőtlenítsük meg. 2. A répagapot pedig elvetés előtt 0.5%-os rézgálicoldatban csávázzuk meg két óráig.

Műkedvelő előadás Sükösdön.

Színre került Csité Károly „Legényfurgang” című népsziműve. A pompásan sikerült előadást Tóth Ferenc római katolikus segédlelkész rendezte.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Hol van Givland városa? — **Felelet.** Ilyen városról nem tudunk. Livland, illetve Lettország létezik, a Keleti-tenger mellett, mely valaha Oroszország tartománya volt, most önálló ország. Talán az Északamerikai Klivland-é (Cleveland) gondolt.

Több érdeklődőnek. A Charité-sorsjegyek húzása május 8-án, a Trafikos sorsjegyek húzása május 9-én, az Országos Gazdakör sorsjegyeinek húzása május 15-én, a Postamesternek sorsjegyeinek húzása május 20-án, a Fehérkereszti-sorsjegyek húzása május 28-án, a Vármezei tisztviselők árva-házi otthona sorsjegyeinek húzása május 28-án, a Falu Mezőgazdasági-sorsjegyek húzása május 30-án, a Közérdekű-sorsjegyek húzása június 1-én, a Diák-sorsjegyek húzása június 1-én és július 1-én, a Községi-sorsjegyek húzása június 7-én, az Újságíró-sorsjegyeké június 8-án, az Iparművészeti sorsjegyeké június 19-én, a Hadviselelteké június 26-án, és a Szófia-sorsjegyeké húzása augusztus 15-én lesz.

A „FALUSZÖVETSÉG” HIREI

Hatvan község kapott lélszázköteles könyvtárl.

A földművelésügyi miniszter az általa adományozni szokott gazdasági népkönyvtárak szétosztását a Faluszövetségre ruházta. A szövetség a legmesszebbmő gondossággal bírálja felül a népkönyvtárakat kérő kérvényeket és csak olyan helyekre küldi azokat, ahol úgy a község vezetőiben, mint a szervezeteiben meg van a biztosíték arra, hogy a hasznos könyveket csakugyan olvassák. Eddig hatvan gazdakör, fiókszövetség, szövetkezet, levente-egyesület, ifjúsági egyesület vagy község jutott az ötvennél kötetből álló gazdasági népkönyvtárhoz.

Uj líókszövetségek: Píllsvörösvárról, Györkönyben, Összentivánon és Zalakoppányban.

A Faluszövetség nemcsak egyes társadalmi osztályok különleges érdekeit harcol, hanem a falvakban élő és dolgozó valamennyi magyar ember ügyes-bajos dolgát a szívén viseli. A legjobb példa erre a píllsi hegyek bányaközsegeiben megindult hatalmas arányú szervezkedés, mely a Faluszövetség kebelében tömöríti a község minden rendű és rangú lakosát. Így legújabbban *Píllsvörösvárról* alakult meg a Faluszövetség fiókja. Nagyipoly plébánosnak a Szövetséghez küldött beszéde után Szekeres László dr. szövetségi főtitkár beszélt a szövetség feladatairól. A szövetség új fiókja saját házában munkálkodik s máris száz tagja van.

A tolnagegyei Györköny községben *Marth* Péter igazgatótanító lelkes vezetésével tevékeny gazdakör működik. A vezetőség és a tagok most kimondották a Faluszövetséghez való csatlakozásukat.

A sonkatoralmegyei *Összentiván* község lakossága megalakította nagy lelkesedéssel a Faluszövetség fiókját.

A fejlett háziiparáról híres *Zalakoppányban* apr. 11-én alakult meg a Faluszövetség fiókja. *Békffy* László igazgatótanító lelkes szavakkal hangsúlyozta a nagyszámú egybegyűlt községbeliek előtt a tömörülés fontosságát, majd *Ritler* József központi titkár ismertette a Szövetség munkáját. A jelen voltak lelkes megértéssel mondták ki a Faluszövetséghez való csatlakozásukat. A község vezetői közül *Ditl* Elek, *Gáld* Mihály, *Pintér* József, *Németh* Sándor, *Koronczy* László, *Bokay* Gyula, ifjú *Tóth* Gyula, *Bobis* Zsigmond gazdak vállalták munkával dolgozni a fiókszövetség megerősítésén.

Alakuló nagygyűlés Szabadszálláson.

Április hó 25-én, vasárnap, *Szabadszállás* község lakossága nagygyűlés keretében mondtotta ki a Faluszövetséghez való csatlakozását. Az egybegyűlteket előtt *Meskó* Zoltán, nemzetgyűlési képviselő, a szövetség társelnöke hangoztatta a földművelő nép szervezkedésének szükségességét. Szavainak hatása alatt a gyűlés után mintegy száz gazda lépett be a Faluszövetségbe. A Szabadszállási fiók tisztikara a következő: elnök *Tóth* János, alelnökök *Ferenczi* József, *Petés* Lajos és *Nagy* László, titkárok *Cirják* István és *Bartók* László, pénztáros *Huszlos* Kálmán.

Képek a homoki hadiárvaházból.

Bartról: A hadiárvák saját zenekarukkal tornagyakorlatokra indulnak. — Jobbról: Az árvák az asztalosműhelyben.

A Faluszövetség legközelebbi szervező gyűlése.

Május hó 9-én, vasárnap a Faluszövetség tavaszi szerveződése során sorra veszi az ország legkülönbözőbb vidékeit, hogy a falu népét mindenütt nemzeti alapon szervezze egy táborba, melynek keretén belül kulturális, gazdasági és szociális érdekeit hathatósan érvényesíthesse. Legközelebb a következő helyeken lesznek Faluszövetségi szerveződések gyűlések: *Dunapataj, Ordas, Jánoshalma, Tiszaladány, Fűzesabony, Encs, Mezökövesd, Recsk és Ercsi.*

A székfűvirág begyűjtése.

A gyógynövénypiac legfontosabb cikkének, a *székfűvirág*-nak begyűjtése május hónap elején megindult. A kedvező időjárás folytán nagy termés van kilátás és mivel előző évekből készletek alig vannak, az idén a székfűben nagy túzletre lehet számítani, feltéve, hogy egyrészt a gyűjtő a beváltási árakban megtalálja munkájának ellenértékét, másrészt az árak nem lesznek olyan magasak, hogy a kiviteli lehetőségeket csökkentse. Fontos továbbá, hogy a gyűjtők az áru minőségére különös súlyt helyezzenek, mert csak a szép, rövidszárú áru számíthat elsősorban gyors kelendőségre. A jelenlegi megítélés szerint nyersárunál kilogrammonként 800—1000 korona körüli árra, a száraz árunál pedig 7—9000 koronás kilogrammonkénti árra lehet számítani.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara munkája.

Az *Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara* április 24-én tartott ülésén elhatározta, hogy tavaszi közgyűlését május 13-án *Balatombogláron* tartja meg, a kerületi gazdagyűléseket pedig a következő sorrendben rendezik: *Tapolcán* június 3-án, *Duna-földváron* július 13-án, *Harkányban* július 20-án. A gazdagyűléseket szakelőadásokkal és tanulságos tanulmányi kirándulásokkal fogják összekötni. Elhatározták továbbá, hogy a *továbbképző gazdasági tanfolyamokon* tartandó előadásokhoz szükséges szemléltetési eszközöket beszerzik és örömmel vették tudomásul, hogy a Kamara tisztviselői a községi és városi mezőgazdasági bizottságok kiiktatását célzó munkálatok során ezideig százötven mezőgazdasági bizottságot látogattak meg. A tengertermelés följavítása érdekében a Kamara nemesített tengeriakciót kezdett, és eddig máris huszonnyolc kiscigának osztott ki ingyen nemesített tengerit. A cépszerű kapcsán előforduló óriási szemzettség meggátálása céljából lépéseket tesznek abban a tekintetben, hogy a jövő cépszerű idényt megelőzően a Kamara kerületben levő összes *céspögepek vizsgáltságának felül* és a szemzettséget előidéző hibás gépek helyettesének üzemen kívül.

Háziipari kiállítás volt Kalocsán.

A kalocsai háziipari kiállítás, amelynek megrendezéseért a *Markó Jenő* főszolgabíró vezetése alatt álló járási mezőgazdasági bizottságot illeti az elismerés, igen szép sikerrel zárult. A környék falvai egymással vetekedtek, hogy minél szebb háziipari munkákat mutassanak be. A kiállítók közül övezgy *Tóth Sándor* (Óregcsertő), *Szabó Mária* (Drágszél) és *Kiss Dezsőné* (Szeremle) nyerték el a földmivelségi miniszter által adomá nyozott ökleveleket. A kiállítással kapcsolatban *Benkő Ferenc* háziipari felügyelő, *Nikelszky Zoltán* népművelési titkár és *Kemény Szilárd* mezőgazdasági kamarai titkár érdekes előadásokat tartottak.

A Magyar Gazdaszövetség közgyűlése elítéli a lehetetlen politikai játékokat.

A *Magyar Gazdaszövetség* április hó 29-én tartotta rendes évi közgyűlést, melyet *Bernát István* elnök nagyobb beszéddel nyitott meg. Kegyeletes szavakban emlékezett meg a húsz év előtt elhunyt *Károlyi Sándor* grófról, üdvözölte *Darányi Ignác* volt földmivelségi minisztert, majd a gazdatársadalom helyzetével foglalkozva megállapította, hogy az *eladósodás újabb iszétlen* jelentkezik. Nem vigasztalás, hogy e tekintetben a környező államok sincsenek jobb helyzetben, sőt ezt lehet mondani az összes számbavehető országokról. A súlyos bajon csak az segíthet, ha a *földhöz kapcsolódó rétegek legalább is egyenrangba jutnak a nemzeti életet kormányzó egyéb tényezőkkel*. Ennélfogva biztosítani kell a *Károlyi Sándor* által teremtett intézményeket az állami hatalom túltengésével szemben. *Állást kell foglalni a határidő-üzletnek kelendő biztosíték nélkül való életbeptétele ellen*. Össze kell fogni a *szociáldemokrácia* ama törekvésével szemben, amely a *falut megnyerésére irányul*. Ezután *Győry Lóránd*, a Szövetség ügyvezető alelnöke tartott előadást a kereskedelmi szerződésekről, majd többek hozzájárulása után a közgyűlés egyhangúan határozati javaslatot fogadott el, amely szerint *előterjesztést intéz a kormányhoz és kéri, hogy tegyen meg mindent az állatoknak és állati termékeknek Ausztriába való akadálytalan kivitele érdekében*. Arra való tekintettel pedig, hogy az Ausztriával kötött egyezményben a gyümölcs, zöldség és fűszélkételekre nézve elért vám-mérsékleteknek már a legközelebbi jövőben való életbeptétele a magyar mezőgazdaságnak rendkívül nagy érdeke, a közgyűlés *egyhangilag elítéli azt a lehetetlen politikai játékokat, amely a nemzetgyűlésben az ország mérhetetlen kárára pártpolitikai okokból a vámkedvezmények megvalósulásának megakasztásában tetli kedvét*.

Mintakertészet létesül Kaposvárott.

Kaposvárott az *Országos Földbirtokrendező Bíróság* a földbirtokreform kapcsán hétéldhas ingatlant juttatott az *Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamarának* Kaposvár külterületén. A Kamara mintakertészetet létesít az ingatlanon s tanfolyamokra is berendezkedik, mely a konyhakertészet, mintagyümölcsös, szőlészeti és méhészet gyakorlati oktatását oleli föl. Vezetőnek a somogyiszentimrei földmivessiskola főintézőjét, *Erdélyi Tivadart* osztották be.

Országos gazdasági szakoktatási értekezlet lesz májusban.

Maver János földmívelésügyi miniszter a gazdasági szakoktatás időszeri kérdéseinek megvitatása céljából május 17-ére és 18-ára országos gazdasági szakoktatási értekezletet hívott egybe. Az értekezleten a gazdasági akadémia tanulmányi rendje, a szervezés alatt álló középfokú gazdasági tanintézetek kérdése, a földmivesszék iskolák működési körének kiterjesztése, a téli gazdasági iskolák szaporítása, az iskolán kívüli népies gazdasági szakoktatás, felnőttek, földreform során földhöz jutottak, katonák, telkesvitézek és nők tanfolyamszerű oktatásának tökéletesítése, a mezőgazdasági kamaráknak és érdekképviseleti szerveknek a gazdasági szakoktatásügyi szolgálatba való bevonása, a felső-, közép- és alsófokú gazdasági tanárképzés, a gazdasági irodalom és népkönyvtárak fejlesztése, valamint az Országos Gazdasági Szakoktatási Tanács megalakítása kerül tárgyalásra, azonban az értekezleten a gazdasági szakoktatást érdeklő bármely irányú javaslat előterjeszhető és tárgyalás alá fog vétetni. Az értekezletre a miniszter meghívta a mezőgazdasági kamarák elnökeit és igazgatóit, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnökét és igazgatóit, a vármegyei gazdasági egyesületek elnökeit, a Faluszövetség igazgatóit, a Országos Központi Hitelszövetkezet vezérigazgatóját, a Hangya képviselőjét, a felső- és alsófokú gazdasági szakoktatási intézmények vezetőit, egyes tanárait, a pénzügyminisztérium és a vallás- és közoktatásügyi minisztérium képviselőit, valamint a nemzetgyűlés és a gazdaközönség köréből azokat, akik a mezőgazdasági szakoktatás ügyeivel behatóan foglalkoznak.

Kertészeti kiállítás lesz szeptemberben Makón.

A makói kertészek szeptember 8-ika és 12-ike között kertészeti és mezőgazdasági kiállítást rendeznek. A kiállításon résztvehetnek terményeikkel a kertészeken kívül a gazdák, a hagyományok és a háziipar üző polgárok is.

Beiratkozások a gazdasági középiskolákba.

A *békéscsabai* és *orosházi* állami felső mezőgazdasági iskola első és negyedik, továbbá a *gyöngyösi* római katolikus, valamint a *hatvani* közösi felső mezőgazdasági iskola első és második osztályába a rendes beiratásokat július 1-től 3-ig, a pótbéiratások szeptember 1-én és 2-án fogják megtartani. Az első évfolyamba minden vizsgálat nélkül olyan tanulókat vesznek föl, akik a polgári vagy középiskola négy első osztályát elvégezték; a második és harmadik évfolyamba tanterv különbözőzeti vizsgálat alapján polgári, gimnáziumi, reáliskolai tanulók a megfelelő osztályokból is átléphetnek. A felső mezőgazdasági iskola célja *apjuk foglalkozásához visszatérő gazdaijakat* nevelni, *miért is az iskola gazdasági minősítést nem ad, hanem végzett növendékeit érettségi bizonyítvánnyal bocsátja az életbe*, mely érettségi a felső kereskedelmi iskola érettségijével egyenrangú s körülbelül ugyanazon minősítési jogokat is nyújtja és jogosít a gazdasági irányú gazdasági iskolákra való beiratkozásra. A fölvetel iránt nem kell folyamodni, *elsősorban azonban gazdálkodók gyermekei iratkozhatnak be*. Az iskolák igazgatói sága készséggel ad fölvilágosítást.

Tenyészállatkiállítás Enyingen.

A veszprémmegyei gazdasági felügyelőség irányítása mellett április hó 28-án sikerült tenyészállatkiállítást rendeztek Enyingen. A bírálóbizottságok az első díjat Gyerey Richard Simi nevű bikájának ítélték oda. Díjazásban részesültek még Schrikker Sándor, Schrikker Imre, Wertheim M. fiai pusztaszentesmihályi uradalma, a gróf Nádasdy-örökösök lepsényi gazdasága, Szabó János, Czeder Lajos, Schnitz György stb. A kiállítás sikeréért Vuchetich György gazdasági felügyelőt illeti meg az elismerés.

Pápai kinttettési egy templomszolgálatnak. Zichy Gyula gróf, kalocsai érsek, a pécsi egyházmegye apostoli kormányzójának előterjesztésére, XI. Pius pápa Schmid György püspökkel templomszolgálatot nyegyen évi hűség szolgálataért, a lateráni érdemkeresztet tüntette ki, amelyet Cselenkó János plébános, a templomban, ünnepi keretek között, tűzött a kinttettett mellé.

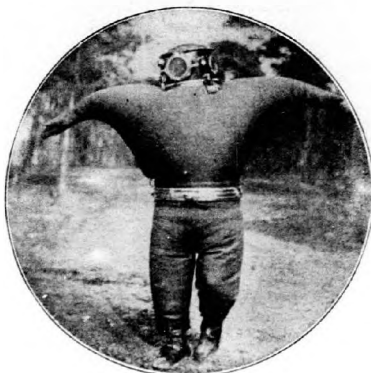
Leventeünnepség Kátolyon. Május 2-án, vasárnap, tartotta zászlószentelő ünnepélyét a kátolyi leventefejtség. A közönségbe érkező vendégeket: Perlaky György nemzetgyűlési képviselőt, lapunk felelős szerkesztőjét, Fischer Miklós főbíróját és a járási testnevelési felügyelőt Zsvikó Márk községi bíró üdvözölték közvetlen meleg szavakkal. A szentmise alatt a kátolyi fődívalárdára régi hazafias magyar énekek adott elő. Majd Márovcics Ferenc plébános megható beszéd kíséretében avatta föl a zászlót és az iskolás-gyerekek adtak elő hazafias verseket és énekeket. Fischer Miklós főbíró mondott ezután beszédet, örömeinek adva kifejezést, hogy járásában éppen ebben a vegyesajkú közönségben tartják az első leventezászlószentelést. Perlaky György emelkedett most szözlásra beszédében rámutatott arra, milyen nagy fontossága van az ifjúság nevelésének. Különösen nagy gondot kell fordítani arra, hogy a kötelezettségű, az idősebbek iránti tiszteletűdést és a fejelemérzet neveljük bele az ifjúságba. Fegyelem nélkül egy család nem tud boldogulni, fegyelem és tiszteletűdés nélkül a családban a békétlenség üt tanýat és ez a család romlását idézi elő. Így van ez az ország nagy családjánál is. Az ünnepély után közebebe volt, majd a délután folyamán Perlaky György nemzetgyűlési képviselő nagyhatalú és nagy tetszéssel fogadott beszámolóbeszédet tartott a község lakossága előtt. A szépen sikerült ünnepség kitűnő rendezéséért Márovcics Ferenc plébános, Szűz István kántortanító, Zátany Lipót tanító, Jakócs Jermos leventeoktóató, Grösser Jakab és Gódi János gazdálkodók érdemelnek köszönetet.

Izgalmas jelenet a bíróság előtt. Izgalmas jelenet játszódott le a napokban a budapesti törvényszéken. A bíróság Weiss Sándor büntetett előéletű magánhivatalnokot, több betörés miatt, 2½ évi fegyházra ítélte. Anban a pillanathban, amikor a bíróság kihirdette ítéletét, Weiss édesanyja éles sikoltással, eszméletlenül végigvágódott a padlón. Az elítélt felugrott a vádlottak padjáról és azzal a kiáltással, hogy "mentőkérő szaladok" kiugrott az ajtón és futásnak eredt. A jelenlévők közül többen utánaszaladtak. Weiss azonban nem a közelben lévő mentőkhöz szaladt, hanem az egyik mellékutca iramodott el. Többen visszaszaladtak a tárgyalóterembe és a bíróság elnökét értesítették a szökésről. A szökevény ellen kiadták az elfogatóparancsot. Az előhívott orvos megállapította, hogy az elítélt édesanyja ideg sokkot kapott. Súlyos állapotban vitték a Rókus-kórházba.

A «Faluszövetség» veszprémi fiókjának műkedvelői a «Cigány» című népszínműben.

Csak három hónapja alakult meg Veszprém a «Faluszövetség» fiókja s már tizenkét ismeretterjesztő előadást tartott, tartalmas ünnepélyt ült meg március idusát, meleg családi ünnep keretében emlékezett meg Rákócziórl, a husvéti ünnepek alatt szindarabbal kedveskedett a falu népének s ezeken kívül szüntelen fázadozik a helyi szociális kérdések megoldásán. A kultúrunka terheit közösen, derekasan osztották meg a felkes rendezők: Kozmáné Racsó Mária r. k. tanító, Kozma Károly r. k. tanító, a fiókzövetség jegyzője, Ujhelyi István r. k. kántortanító, ellenőr, Hajdu István joghallgató, titkár és a kitűnő, buzdó szereplők. Képvonok az ulók sorában: közepen Kozmáné Racsó Mária, töle balról-jobbra: Kozma Károly, Hajdu István és Fodor István a fiókzövetség pénztárosa; töle jobbról balra: Ujhelyi István, Szöke János, a fiókzövetség elnöke és Fodor Antal, alelnök foglalnak helyet.

Mi ez ?

Ne gondoljon senki valami szörnyetgre. Újfajta úszó- és mentőruha hajótörés esetére. Egy csinos fiatal hölgy van benne.

Elfogták az olaszliszkai hamis milliósok terjesztőit. Az olaszliszkai csodarabbi pénzhamisító rokonainak neve váratlanul ismét fölmerült s ezúttal Bécsből rópi világgá a *Friedländer* nevet a táviró. A bécsi rendőrség a legutóbbi napokban számos embert tartóztatott le, köztük egy *Weisz* Sámuel nevűt, akiről kiderült, hogy voltaképpen *Weingarten* Jeremiásnak hívják és unokaöccse *Fiedländer* olaszliszkai csodarabbinak. Egész csomó hamisított magyar egymillió bankjegyet találtak nála. A bécsi rendőrség nagyszerű fogásának hírére a budapesti rendőrség is újra megindította a nyomozást. Házkutatást tartottak a Hársfa-utca 3. számú házában, egy *Jäger* Mihály nevű megszökött pénzhamisító lakásán és megtalálták azt a bóröndöt, amelybe az olaszliszkai pénzhamisításból származó hamis egymillió koronások voltak elrejtve. A *bőröndben ezer darab, tehát egymilliórd korona értékű hamis egymillió bankjegy volt.* Hamis bélyegzőket is találtak, amelyekről kiderült, hogy a nemrég felfedezett hadikölcsönkötvény hamisításánál használták. Ebből az ügyből kifolyólag a rendőrség kezére került *Szűcs Ferenc* ügyvéd és *Szaplonczay* Oszkár földbirtokos.

Krisztus-korabeli lelet. A kölni sportparkban folytatott földmunkálatok során egy római telep maradványai kerültek napvilágra. Olyan művelődéstörténelmi leletről van szó, aminőt Németországban még nem találtak. Általában eddig még nem tártak fel ilyen jó állapotban megmaradt római udvarházat. Az urasági házon kívül különböző tűzhelyberendezések, pincék, csürrök, istállók és kamarák tartoznak hozzá. Egészben véve, nyolc épület volt itt, amelyek 20–25 centiméternyire sülyedtek a föld alá. A lelet legrégebbi része a Krisztus utáni I. századból, körülbelül az 50 év körüli időszakból való. A tűzhelyeken tűz nyomai látszanak ma is.

A szénapanama ügyében még egy katonai letartóztatás. A szénaszállítási panama ügyében tovább folytatott nyomozás újabb eseményt hozott. A honvédelmi minisztérium II. ügyosztályának ellátási vezetőjét, *Bihar* Leó ezredest, akit állásából felfüggesztettek, a *katonai ügyész letartóztatta.* Az ezredest hivatalos hatalommal való visszaélés és megvesztegetés címén tartóztatták le. Bihar tagadta, hogy megvesztegetésként kapott volna összegeket, de azt beismerte, hogy *kölcsönképen vett át pénzt Haasz Bélától.*

A titokzatos hűhér. A lengyelországi *Rzezovban* nemrégén akasztás volt. A kivégzést az új állami hűhéré hajította végre, akinek nevét senki sem tudja és kihalára nem is lehet rájönni, mert *feleke álarcban lépett a bitófához és keztüis kézzel akasztotta fel a halálrattélt rabgyilkost.* A kivégzés után csak keztüit húzta le, amelyeket a számlóra tett, azután álarcosan távozott. A lengelek most találgatják, ki lehet ez a titokzatos hűhér, aki nem hajlandó elárulni kilétét.

Magyarországon keresztül szállítják haza a Bem apó hamvait. Az 1848–49-iki szabadságharc sok dicső hőse között is egyike volt a legdicsőbbeknek *Petőfi* tábornoka: *Bem apó.* A nagy tábornok Lengyelországból jött a magyar szabadság védelmére. Világos után aztán Bem apó is Törökországba menekült a véreskező *Haynau* bitói elől, ott halt meg a sziriai *Aleppóban* hetvenhat esztendővel ezelőtt. *Tarnov* városában, Bem apó szülővárosában, most mozgalom indult meg, hogy hazahozzák a nagy szabadsághős hamvait s hogy díszes emlékművet emeljenek neki. A legkiválóbb lengyel hazafiakból alakult bizottság a magyar nemzethez is felhívást intézett, amelyben többek között a következőket mondja: «Alkalmat akarunk nektek adni, hogy kifejezhessétek hódolatosokat szabadságharcotok hős vezérének. Ezért a bizottság egyhangúlag elhatározta, hogy a hős hamvait Magyarországon keresztül hozza haza.» Bizonyos, hogy a nagy tábornok hamvait öszinte magyar rajongással és megilletődéssel fogadják az egész magyarság és hálaival borul le szabadságharcunk dicső tábornoka, Bem apó előtt.

Egy bérház, ahol nem kell lakbért fizetni. Budapesten *Jászberényi* Károly háztulajdonosnak a Gólya-utca 1. szám alatt lévő házában a főbérletnek május 1-én agha kell majd házbért fizetniük. A főbérletre ez a kedvező helyzet úgy állott elő, hogy *Jászberényi* Károly 1918-ban, mikor a lakáshivatal a rendőri felügyelét alatt álló leányokat kilakoltatta és a menekülteket behelyezte, *indokolatlanul magas házbéreket állapított meg.* A lakók most, hogy a lakbérek ez alapszámítás szerint hihetetlenül magas összeget értek el, *pert indítottak a háztulajdonos ellen.* A pert mind a két fórumon jögerősen megnyerték a lakók és a bíróságok *Jászberényi* Károly háztulajdonost arra kötelezték, hogy az *indokolatlanul magas házbérekből a különbözetet fizesse vissza.* A visszafizetendő összeg a legtöbb lakásban eléri a május elseji házbért és így a lakók az új bérnyegvedben a háztulajdonossal szemben, tulajdonképpen követelésüket fogják kiegyenlíttetnek tekinteni.

Szegeden kipusztították a vércészeket. Furcsa megszállás alá került Szeged: megszámlálhatatlan vércse lepte el s hamarosan ki is pusztították a város mindenki által szeretettel becézett galambjait. A gonosz madarak tucatcszánra tanyáznak a templomok tornyai-ban s a belvárosi paloták padlásain sőt még a város háza épületeiben is letelepedett egy csapat. A sok vércse már komoly veszedelmet jelentett, úgy, hogy a városi tanácsnak is foglalkoznia kellett a rabló madarak kiirtásával. A Szegedi Baromfitenyésztők Egyesülete meg kimondotta, hogy minden leölt vércséeért 50 ezer koronát fizet. Szegeden hát megszaporodnak a vércsevadások. Erdemes is, hiszen meg is lehet gazdagodni a gonosz madarakból.

Műkedvelő előadás Nyírádon. A nyírádi (*Zala* vm.) levante ifjúság a háromhónapos továbbképzőtanfolyam záróünnepélyét a husvét mindkét napján előadott *«Rang és mód»* című színmű előadásával fejezte be. A műkedvelő ifjak oly nagyszerű kézséggel játszották el szerepeiket, hogy mindkét napon tömve volt az iskola tanterme és igen kellemes perceket szereztek a nyírádiaknak. Március 15-én pedig *«Magyar zászlónk»* című darabot játszották el az iskolagyermeknek. Mindkét színművet *Csukly* S. Zoltán tanító és neje tanították be az ifjúsággal. (*Beküldte Bokkor István Nyíráról.*)

Hát ez ?

Nem valami szép látvány, az bizonyos. Fiatal viziló, mely a napon sütkérezik.

Bánat és öröm.

Viharzik a bánat tengere,
Tombol a sok hullám szazegere.
Régi, ringó csónakon az öröm felkacag :
Viharvert, pirosló hajnalon
Útitk még zöld tavasz!

Bene János (Gamás).

A miniszterelnök negyvenhat szatmármegyei község díszpolgára. Bethlen István gróf miniszterelnököt Egri Bónis Károly költségi földbirtokos kezdeményezésére Szatmár vármegye fehérgyarmati járásának mind a negyvenhat községe díszpolgárává választotta, ezzel óhajtván elismerni a miniszterelnöknek a mai nehéz időkben úgy a külföldön, mint az ország belsejében szerzett nagy érdemeit.

Siketnéma felvétele. A siketnéma egri államilag segélyezett intézete az 1926—27. tanévre több elő hat-izetnek éves siketnéma gyermeket vesz fel, kik a siketnémaságon kívül más (testi vagy szellemi) fogyatékosban nem szenvednek. Kérvények május hó végéig nyújtandók be az intézet felügyelőbizottságához. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt az intézet igazgatósága (Eger, Káptalan-utca 29.).

Mayer Károly államtitkár ünneplése. Mayer Károlynak, a földművelésügyi minisztérium adminisztratív államtitkárnak huszonöt éves szolgálati jubileumát nagy melegséggel ünnepelte meg a földművelésügyi minisztérium tisztviselői kara. Az ünnepi vacsorán résztvettek Mayer János földművelésügyi miniszter és Schandl Károly politikai államtitkár vezetésével a minisztérium főbb osztályainak főnökei. A földművelésügyi miniszter ünnepi beszéd keretében méltatta azokat a kiváló érdemeket, amelyeket Mayer államtitkár sokévi működése alatt szerzett.

Harmincnégyezer rádióelőfizető van. A magyar rádióelőfizetők száma ma már közel harmincnégyezer. De ez a szám könnyen emelkedhetne, ha a csepeplő állomás leadásait olcsóbb készülékekkel sebezhető körben is föl lehetne venni. Illetékes körök most ezt a kérdést kívánják megoldani s ezért több móddal kísérleteznek. Valószínű, hogy rövidesen a csepeplő állomás már közvetleni fogja a bécsi műsort is. Ha ez a kísérlet sikerül, akkor az osztrákokkal megkötik a szerződést.

A «Gimesi vadírág» Hevesen.

Hevesen a földműves ifjak egyesületének műkedvelő csoportja nagy sikerrel adta elő husvét hétfőjén a «Gimesi vadírág» népszínművet. A rendezés és felállítás nehéz munkáját Igonda János gazdasági tanár és neje látták el kitűnően. — *Felső sor* (balról-jobbra): Gulyás Bőzsike, Lajer Lajos, Cs. Nagy Bőzsike, Szőke Miklós, Holló Bőzsike, Szédák Sándor, Marsi László, Lajer Kálmán, Mikula Margit. — *Középső sor*: Szegedi József, Lajer Sándor, Mezei Eta, Mezei József, Ficsör Rózsika, Holló Ferenc, Balog Margit. — *Ülnek*: Guba Kálmán, Pataki Juliska, Orosz Kálmán, Igondáné, Igonda János, P. Molnár Juliska, Lajer János, Balla Lajos. — *Egyedül lent*: Mikula István.

(Beküldte Orosz Gábor Hevesről.)

A hajó ingyenasainak borzalmas halála. A marseillei kikötőbe megérkezett szerdán az Algirből jövő Sidi Ferruck gőzös, s amikor megkezdtek a kirakodást, a hajó szesnekamrájában, a szentőmeg alól egész csomó holttest került elő. Valamennyien arabok voltak, akik a szesnekamrában rejtőzködtek el, hogy ne kelljen hajófejre fizetniük. A vizsgálat kiderítette, hogy a hajó fűtője csempészte be a hajóra. Fejenként kétszáz frankot kapott tőlük, ezért elől módon bújtatta el őket, hogy a szén között üregeket vájt számukra. Utközben azonban vihar lepte meg a hajót s a szentőmeg a hajó ingadozása következtében süppedt és agyonnyomta az ingyenasokat.

Pusztító áradás Oroszországban. Az Ocha áradása Murinc államánál, Leningradtól, tizenhat kilométernyire, elpusztított egy szűkséghatár. A beomlás pillanatában több mint ötszáz ember tartózkodott a hídán, a szerencsétlenek a vízbe zuhantak és az ár elragadta őket. Huszat közülük sikerült kimenteni. Az eltűntek felkutatását megnehezíti a folyam sodrának gyors áramlása.

Keckskemét környékén szeptemberben harminc pusztai iskola nyílik meg. Keckskemét törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlésen tárgyalta a pusztai iskolák továbbfejlesztésének kérdését. A bizottság örömmel vette tudomásul, hogy a kultuszminiszter tizenkét pusztai iskola építésére 1900 millió, további tizenötszáz pusztai iskola építésére pedig 3175 millió korona állami segélyt engedélyezett s a további költségekre is kamatmentes kölcsönt biztosított. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel mondott köszönetet a kultuszminiszternek. A város a harminc iskolát szeptemberben teljesen felszerelve átadja rendeltetésének.

Borzalmas családirtás Berlinben. Polzenius berlini lakatos tőle elváltan elő feleségének lakásában lettél anyósát, majd életveszélyesen megsebesítette feleségét és tizenkét éves leányát, valamint sógorát. Polzenius leánya nemskóra rá meghalt a kórházban. Polzenius tetének elkövetése után a ház negyedik emeletéről levette magát az udvarra s több centonőrtést szenvedve, életlenül került el. A rendőrség az állami kórházba szállította. Polzenius tettét bosszúhöl követte el. Hosszabb idővel ezélt ugyan is feleségének és anyósának feljelentése alapján, kik azzal vádolták, hogy leányával bűnös viszonyt folytatott, Polzenius felévi fogházbüntetést ítélték. Polzenius továbbra is megmaradt ártatlanságának hangoztatása mellett és most a feljelentőkön akarta magát megbosszulni.

Bronzkorú leleteket szántottak ki Debrecen határában. Kovács Sándor kisbérő Debrecen határában szántás közben több bronztárgyat talált. A debreceni múzeum igazgatója megállapította, hogy a késői bronzkorból származó tárgyakat vetett felszínre a szántóvető ekéje. Mintegy 37 szerszám, ekezer és ruhadisz teljes épségben maradt meg, míg 23 tárgynak csak töredékét találták. A nagyterleki leletet elhelyezték a városi múzeumban.

Az első fiatalító műtét Budapesten. Rendkívül érdekes operáció hajtották végre a budapesti Grünwald-sanatóriumban, ahol Nemes Nagy Zoltán dr. ideg orvos és Lobmayer dr. sebészprofesszor Budapesten első ízben hajtották végre a Voronoff-féle fiatalító műtétet. Néhány nappal ezelőtt Nemes Nagy Zoltán dr.-t felkereste egy dúsgazdag braziliai ember és arra kérte, hogy végezze el rajta a Voronoff-féle fiatalító eljárást. A braziliai öreg úr elmondta, hogy Párizsból már útnak indította a műtéthez szükséges páviánt. (Voronoff eljárása — mint ismeretes — abban áll, hogy ember-szabású majmok ivarmirigyét átülteti az emberi testbe.) Nemes Nagy Zoltán dr. elfogadta az ajánlkozást. Minthogy pedig egy jól kifejtett pávián megfelelő mirigye két férfi megfiatalítására alkalmas, Nemes Nagy Zoltán és Lobmayer professzor elhatározta, hogy a szegényház egyik előregedet lakóját is megfiatalítják. Végül is kiválasztottak egy hetvenhat éves volt katonakamerestert és a sanatóriumban végrehajtották a nagy körültekintést igénylő műtétet. Körülbelül fél óráig tartott a mirigyek kioperálása a pávián testéből s ugyanennyi időt vett igénybe azoknak átültetése is. Mindkét operáció állítólag kitűnően sikerült. Persze az eredmény még nem ismeretes, mert a hatás az orvosok szerint csak két hónap múlva jelentkezik.

Ujjfajta gázmaszk,

alagutifúró munkások számára, mely megakadályozza a mérges gázok be-
lélegését.

Leszurta bátyját és felakasztotta magát. Orbán István hajdú-
bészerményi hentes bátyjának, Orbán Antalnak alkalmazottja,
bátyjának üzletéből harminc kilogramm szalonát ellopott. Orbán
Antal a szülők lakása előtt szemrehányást tett ezért István öccsén-
ek. Orbán István a szóváltás közben egy disznóólkéssel leszurta
Antal bátyját, aki nyomban meghalt. Orbán István tette feletti
rémületében felakasztotta magát és mire észrevették, szintén meg-
halt.

Elfogott antennatolvajok. Néhány hét óta egyremásra érke-
tek feljelentések a rendőrségre, amelyekben a hűvösvölgyi villa-
tulajdonosok panaszkodtak el, hogy **rádióantennájukat ismeretlen
tettesek ellopták.** A Hűvösvölgyben lakó Bizám Endre családja
késő este rádióműsört hallgatott, amikor a készülék hirtelen el-
némult. Bizám mindjárt arra gondolt, hogy az antennát lopják,
ezért fellármázta a házat. Kutatás közben azután a háztetőn rá-
akadtak a tolvajokra: Kaszás Zoltán és Söfi Sándor többszörösen
büntetett állástalan mechanikus-segédkekre. A tolvajok a rend-
őrségen bevallották, hogy hetek óta rendszeresen lopkodják a
Hűvösvölgyi-út környékén kifeszített antennákat, amelyeket
azután rádiószereleknél értékesítettek. Az antenna-
tolvajokat letartóztatták.

**A Harangművek R. T. csodáshangú harang-
jainak kiállítása a budapesti Nemzetközi Áruminta
Vásáron.** Az ország zenei tekintélyei a legszebb
hangúknak ítélték az összes gyártmányok között
a Harangművek harangjait s a kiállítás örösi
közönsége nagy csoportosulásban gyönyörködött a
17 harangból álló harangjáték gyönyörű muzsi-
kájában.

Halál a rossz út miatt. Tisza Lajos gróf ko-
sordi birtokán a napokban halva találták **Jakab
M. József** kocsordíj lakost. A nyomozás azután ki-
derítette, hogy Jakabot veszekedés közben **Bakti
Ferenc** kerülő szúrta le. A halálos végű verekedés
úgy keletkezett, hogy az egyik dülölt sarában
megrekedt egy szekér. Bakti észrevette a szekérről
bajlódókat és segítségükre sietett. Javában emelték
a szekert, amikor Kocsord felől újabb szekér érke-
zett, amelyen Jakab M. József ült. Az ő szekere
is bedől a sárba. Jakab színi kezdte Tisza gróft
és a kerülőjét, majd kihúzta a kocsi rudját s
ezzel nekítámadt Baktinak. A kerülő a verekedés
hevében kést rántott és azzal megszurta Jakabot,
aki néhány perc múlva kiszenvedett. Baktit let-
tartóztatták.

Oláh rendőrkapitány és detektiv tolvajbandája. A kolozsvári
törvényszék **Moldovány** detektivet nyolchónapi börtönrre ítélte.
A tárgyaláson különös dolgok derültek ki. Így az is, hogy a detektiv,
aki kitartóan üldözte a magyarokat és nagy igyekezettel zsarolta
meg a kereskedőket, **tolvajskötőt tartott fenn**, amelyen arra oktatta
ki a betörőket és zsebtolvajokat, hogy miképpen menekülhetnek
meg a rendőrség elől. Azt vallotta a detektiv, hogy őt **Nicolau**
rendőrkapitány vette rá ezekre a bűnözésekre. A rendőrkapitányval,
aki közben megszökött, megosztottak a tolvajok által beszojgálta-
tott rablott halmikon.

Szívzörej-hallgatás telefonon át. A francia orvosi akadémia
legutóbbi ülésén **M. Lutembacher** érdekes készüléket mutatott be,
amelynek segítségével a betegnek telefonon vagy rádióon továbbí-
tott szív működését is meg tudja vizsgálni. Lutembacher profesz-
zor ki is próbálta már ezt a készüléket és egyik, Brüsszelben tar-
tózkodó, betegnek telefonon továbbított szívzörejét Párisban
hallgatta meg. Ugyancsak tengeri hajókön utazó betegeinek a
szív működését is meghallgatta párisi rendelőjében. Az orvosi
akadémia nagy tetszéssel fogadta Lutembacher professzor elő-
adását.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

B. J., Rakamaz. Valamelyik rejtvényére sor kerül. — **F. Gy., Sió-
agárd.** Ez a talány — nem talány. Mást kérünk. — **Sz. Gy., Szentes.** A betű-
rejtvény jó. — **Cz. I., Vároasdombó.** Válogatunk belőle. — **W. J., Hidas-
németi.** A pótlórejtvényt használhatjuk. — **Hj. H. V. M., Jászapáti.** Ez
a rejtvény túlkönyvű. — **B. J., Edeleny.** Mi nem tudunk róla, hogy a jövő
évben tizenhárom hónap lesz. Mást kérünk. — **Sz. J., Heves.** Bizonyára
azt kérzi, hány rejtvényt kell megfejteni, hogy a sorsoláson résztvehessen?
Ha legalább két rejtvényt helyesen megfejt, Önre is ramosolyoghat a sze-
rejtve. — **M. I., Gyöngyös.** Rejtvényéhez teljesen hasonló már megjelent
lapunk egy régebbi évfolyamában. Mást kérünk. — **K. I., Szezlő.** Váloga-
tatunk belőle. — **Hj. B. I., Békésszentandrás.** Aprón írt rejtvénye elmo-
sodott. — **E. P., Debréte.** Tréfája nagyon ösdi. Rejtvényéből mindkét —
«Gond.» A fényképet mai számunkban közöltük s egyszersmind intézked-
tünk, hogy a kért példányszámot megkapják. A versek nagyon figyelemre-
méltók. Tehetséges ember komoly munkája valamennyi. Van bennük új
szín, új hang, új mondanivaló és sok — kiforatlanság, ami egyébként
egészen természetes. Itt-ott egy-egy szó, egy-egy kép bántóan nem oda-
való, írójuk ezt bizonyosan maga is érzi. Egyiket — olvasóink számára a
legalkalmasabbat — alkalmadtán közölni fogjuk. — **K. Gy., Csajág.**
Nincs módunkban e helyen közölni a «Vasárnap» nap tárában megjelent
rejtvények megfejtőinek névsorát. Irjon kiadóhivatalunknak és hozassa
meg a március 16-iki «Uj Baráz» egy példányát; benne megtalálják a névsor-
t. — **T. B. S., Zalaszabar.** Beküldött verseiben a fölcillanó érzék és a
laposság, az unalomig ismert közhelyek változtatják egymást. Sajnos, az
utóbbiak hatása oly bántó, hogy sokszor elcsúszkáz az is, ami jó. Még nem
kültöz az, aki értelmes mondatokat, értelmes, de színtelen, vagy túlsúlyt
ismert formába önt. Hogy kedvét ne szegjük, «Kj volna» című versét,
melyet a legjobbnak találtunk, alkalmadtán közölni fogjuk.

A Harangművek rt. kiállítása az árumintavásáron.

Boldogulás és megelégedés.

ESZMEFUTTATÁS.

Irla: Waszkó Mária.

KÖZELFÖGÁS szerint a boldogulás alatt a megélhetést értik. Aki választott életpályáján boldogul, az meg tud élni, mert az élet nehézségeivel meg tudott küzdeni. Az emberiség művelődésével szaporodtak az igények minden téren, ennek következtében több akadályt kell az embernek leküzdenie, ha boldogulni akar. Sokszor halljuk a méltatlankodó felkiáltást: «Nem úgy van most, mint volt régen, sokkal nehezebben boldogul a szegény ember».

Ez a panasz az első részben teljesen igaz, mert nem úgy van, mint volt régen, mert az emberi haladás egy percig sem szünetel. Mint egy hatalmas gépezet, folyton dolgozik, egyre munkát és pedig az emberiség javára. Nem is volna jó, ha a művelődés nem haladna folyvást, mert az emberi nem szaporodása miatt, a föld nem volna képes annyi embert eltartani. A haladó művelődés pedig ezernyi újabb eszközt, módot és tért jelölt ki az emberi megélhetés, a boldogulás számára.

A panaszos felajdulás második része már nem áll ilyen biztos alapon, mert a megélhetési eszközök és módok szaporodása elsősorban, épen a szegény ember javára esik, mert, aki örökölte vagyonát, kevésbé van ráutalva az újabb megélhetési eszközökre, mint az, akinek esze, hazafisága, szorgalma, becsületessége és ügyessége által kell boldogulását megszereznie.

Igaz, hogy ez a feladat sok küzdelemmel, munkával, önmegtartózással jár, de, aki gyengse a küzdelmet nem bírja, az elbukik. Magára kell, hogy vessen az, aki lemarad. De még akkor sem egyenlő az eredmény, ha bírja is a küzdelmet valaki. Mert egyéni tulajdonságaink sem egyenlők. A törekvés, az akarat erő egyik embernél több, a másinál kevesebb. Lehet-e hát azt kívánni, hogy mindenki egyenlően boldoguljon? Soha! Amióta a világ áll, mindig így volt és így is lesz, hogy aki ügyesebb, tanultabb, ügyesebb, az jobban is tud boldogulni s jobban is el fogja érni kitűzött célját. Szociális bajaink orvoslásában haszlatlan törekszünk az egyenlő sors kivívására, mert lehetetlenre vállalkozunk.

A teljes egyenlőség még rövid időre is, lehetetlenség. De nem is volna méltányos, ha a boldogulás egyenlően jutna a nem egyenlő képzettségű, tehetségű emberek számára. Az emberi társadalom berendezése olyan, hogy a kiválóbb, a jobb, az arattermetűbe gyorsabban, jobban halad előre. Ami természetes is. Viszont, micsoda igazság lenne az, ha a szorgalmasabb, a lelkiismeretesebb, a fáradhatatlanabb nem vihetné többre, mint a lusta, dologkerülő, ingyenelelő?

Fájdalom, ezt az igazságot sokan nem látják be. Sokan vannak, akik az egyenlőséget úgy értelmezik, hogy kevesebb munkával könnyebben akarnak boldogulni, mint embertársaik. Sokan vannak, akik az emberek elégedetlenségét a maguk javára használják ki s mikor ígéreteikkel félrevezették őket s gyakorta bajba, kellemetlenségbe juttatják őket, ők maguk félreállnak, mossák kezüket s újabb dőlőbábok csillagtatásával, újabb áldozatokat akarnak szerezni a könnyen félrevezethető körből. Ezek a legelkiismeretlenebb emberek, mert a maguk javára kihasználják embertársaik gyengeségét.

Az igazság az, hogy, aki a mai korban boldogulni akar, annak elsősorban tanulnia kell, még pedig sokat, hogy versenyképes lehessen az élet harcában. Ha esztétikumélet, szakmájában ügyességre tett szert, akkor megvan minden reménye, hogy jelleme, jó munkája és takarékosága révén, boldogulni is fog. A boldogulást pedig nyomon kíséri a megelégedés.

Berzsenyi Dániel azt írja: «Nem kér kínai pamflot, sem márványpalotát a megelégedés!» Nagy igazság rejlik e sorokban. A megelégedés ellenkezője a nagyravágás. Az egyszerű munkás lelkében, a szegény ember kunyhójában sokkal többször lakozik a megelégedés, mint a márványpalotákban vagy a díszes külsőben hivalkodó emberek szívében.

Egy régi mese jut eszembe a beteg királyról, akinek azt tanácsolták, hogy vegye magára egy boldog, megeléged-

dett embernek az ingét és azonnal meg fog gyógyulni. A király emberei keresték a boldog embert s meg is találták. Egy erdőben, egy szénégető kunyhójában. Kérték az ingét, hogy elvihessék a királynak. De, csodák csodája, olyan szegény volt, hogy még inge sem volt. És mégis boldog, megelégedett volt.

Ez ugyan csak mese, de nagyon jellemző arra, hogy a megelégedéshez és boldogsághoz nem kell márványpalota, cifra gúnya. Minél kevessebb beérjük, minél kisebb tétre tudjuk vágynaink korlátozni, annál közelebb jutunk a megelégedéshez és a boldogsághoz. A vallásosság, hazafiság, becsületes munka szülők a megelégedést, a megelégedés pedig a boldogságot. Mások jó módjának irigylésével csak növeljük elégedetlenségünket.

Munka, szorgalom, kevéssel beérről józanság: hozza a családi békét a boldogságot.

KÖZÉRDEKŰ TUDNIVALÓK

Rádió a bányákban.

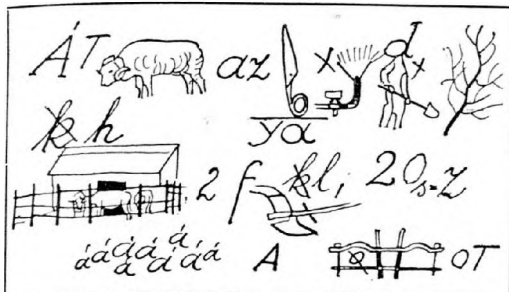
A nagy angol és amerikai bányavállalatok újabban azzal kísérleteznek, hogy a föld mélyében, a bányákba is bevezessék a rádiót. A rádióknak a bányákba való bevezetése nem szórakozás célját szolgálja, hanem mint nagyon hasznos mentőeszköz szerepel. A aknában dolgozó munkások egyes csoportjait ugyanis rádió-telefonnal szerelik fel és bányakatasztrófák alkalmával a munkások rádió útján közölnék hollelüket a mentőkkel és ilyen módon rendkívül megkönnyítik és biztosabbá tennék a mentés munkáját. Sok emberéletet lehetne így megmenteni, mert a legtöbb bányakatasztrófánál az a legnagyobb baj, hogy a mentést végzők egyáltalán nem is tudják, hogy a bánya melyik részén tartózkodnak a bentrekedt munkások és hányan maradtak életben.

A papír.

A papiros voltaképpen nem mezőgazdasági nyersanyag, de azért ma már a gazda sem lehetne meg nélküle, mert gondoljuk csak meg, hogy minden levél, rőpirat, lap, folyóirat, füzet és könyv papirosból van, már pedig ma már a szakadtast terjesztő ezen dolgokat minden tisztességes gazdaember többé-kevésbé naponta forgatja, de ő is közlekedik írással az iparosokkal, kereskedőkkel, üzletrészeivel, barátjaival, családjával stb. s minden ügyelet papiroson bonyolítja le. Akármelyik kis- vagy nagyüzletben, esetleg gyárakban vásárol valamit, pl. vetőmagvakat, gyökérgumókat, gépeket s alkatrészeket, szerszámokat, járműveket, valami anyagot a mezőgazdasági üzem továbbviteléhez, u. m.: műtrágyát, kereskedelmi takarmányokat, abrafféléket, építésre való anyagot, meszet, gipszet, vasat, deszkát, lécet, zsinylet, padlót, cserepet, téglát, szenet, olajat, zsírt, szekerkenőt, tüzfűt, tőzeget, oléanyagokat, gyógyszereket, állati szerszámokat, épületalkatrészeket s egyebet, mindenhelyen kell papiros a csomagolásra vagy legalább is az adás-vétel megkötését igazoló számlára vagy szerződésre használnak fel papírost, s ha valaki azt állítaná, hogy neki ez utóbbira sem kell papiros s ő enélkül is elvan, mert szőbelig köt le mindent, azt is letromfolná, mert ha kifizeti a portékát, akkor zsebébe nyúl s előszedi a bankót, már pedig ezek is papirosból vannak készíve. Minden lépten-nyomon találkozik papírossal, mint ezt pár példával igazolhatom, pl. a gyermek nem már palintáknál, hanem papírelmetáblával jár az iskolába. Az aszszony cipőfarka papiros, a talpa szinte nagyon sokszor az a székhuzatok, melyek esetleg börtünzátok, szinte papíryanagból vannak, akár csak a pénztárca. A konyhai tálcák, a saktáblák, a vonalzó, zsebkész nyele, az állítólagos parafehér, az irón faja s a tollszár és még sok ezer különféle tárgy, csesebecse, műkincs vagy műretek, kisebb bátor-darab, pl. számló, gyermekszék, pad, asztal s gyermekjáték, baba, ló, más mindenféle állat stb. részben vagy egészben papiros. A japánoknál még egész házak, gerendázattal, falakkal, tetőkkel, művészi tárgyakkal, még isteneket képviselő bálványokkal is papirosból készülnek. Ott is van sok papiros ruha, mint nálunk a világháború alatt s még utána is pár éven át. Azt hiszem, koporsót is csinálnak papírból, mely ha jól van impregnálva, tartósabb, mint a fa, sőt vetekedik a fémnel. Különbözően az iránt már nem nagyon érdeklődünk, milyen lesz lakásunk falazata a föld alatt s az egészséges követelményeinek meg fog-e felelni? Papírossal születünk, papírossal fogunk meghalni, földi létünket végigkíséri — a papiros.

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

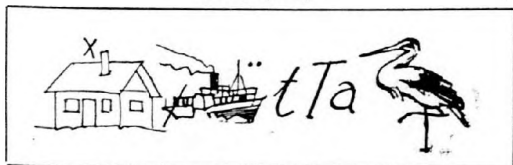
(Beküldte Komjáti Antal Gyöngyöshalásztól.)

2. Képrejtvény.

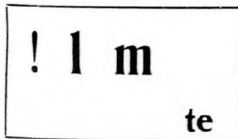
(Beküldte Öcsényi Tóth István Foktól.)

3. Képrejtvény.

(Beküldte Szakács István Nyúlfauról.)

4. Betűrejtvény.

(Beküldte Valkai Pál Szentesről.)

5. Betűrejtvény.

Jákóhalma, Bata, Szeged,
Nyiregyháza, Érsekadvkert,
Esztergom, Rékás, Ároktő.

Ha e városok kezdetűit helyesen összerakjuk, egy szép város nevéet kapjuk.

(Beküldte Gömöri Mariska Jánoshidáról.)

6. Versesrejtvény.

Kéttagú szó vagyok csupán
S gyümölcsöt képezek.
Melyből nyáron egyaránt jut
Gazdagnak, szegénynek.

Első tagom csak egy betű
(Tehát magánhangzó)
Másik tagom; egy csunya szó,
Nincsen benne jó!...

(Beküldte Kiss Ágnes Kesznyétől.)

7. Számrejtvény.

- 3, 4, 13, 12, 18, 19 = dohányárú.
1, 7, 6, 10, 8 = világtáj.
2, 14, 20, 16 = erdei fa.
9, 5, 17 = szántás után csinálja a gazda.
11, 15, 21 = műveltető ige ragja.
1-21 = egy bölcs mondás, talál ki, hisz tudja ezt akárci.

(Beküldte ifjú Németh Ferenc Somogyásmonról.)

8. Számítási feladvány.

Egy asszony kivitt a piacra egy kosár tojást. Kérdik tőle, hogy hány tojás van a kosárban? Így felelt:

— Ha kettesével olvasom ki, akkor egy megmarad, ha hármasával, négyesével, ötösével, hatosával olvasom, mindig marad egy, ha hetesével olvasom, nem marad egy sem.

Hány tojás volt a kosárban?

(Beküldte Vass Ádám Uszodról.)

A rejtvenyek helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 22-ik számban közöljük.

A 16-ik számban közölt rejtvenyek helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Pipa, korcsma, kártya, szegény ember kárja.

2. Képrejtvény: Két dudás egy csárdában.

3. Keresztszórejtvény: Vízszintes sorok: 1. madár, 2. kacska, 3. Anna, 4. igen, 5. szombat, 6. nőta, 7. Arad, 8. ostor, 9. sarok. Függőleges sorok: 10. barna, 11. Sára, 12. Kari, 13. Isten, 14. kormány, 15. Rózsai, 16. malom, 17. alam, 7. arat.

4. Betűrejtvény: Időzerű kérdések.

5. Betűrejtvény: Gyórság.

6. Betűrejtvény: Vékony héjja van a piros almának.

7. Verses rejtveny: Istálló.

8. Névrejtvény: Arany János.

Megejtették: Koska Magda, ifjú Vargyas Mihály, Németh Pál, Eperjessy Péter, Szász János, Csóka Kázmér, Palfy Mancika, ifjú Babinszky Pál, Mikulágyi Imre, Lipták György, Hotyáni Mariska, ifjú Simon István, Lorincz Gyula, ifjú Horváth V. Miklós, Kanapeusz János, ifjú Bontovics Imre, ifjú Bacsó János, Pados Irenke, Kovács T. Benedek, ifjú Komjáti András, Doboczkó László, Bontovics Imre, Walter Antal, özvegy Török Gáborné, Valkai Pál, Illés Ferenc, Bodnár János, ifjú Kálmán Ferenc, Hajos István, ifjú Czákó István, Lesenceistváni Fogyasztási Szövetkezet, Antal Ferenc, Köllmann Ferenc, ifjú Rencsisovszky István, Jakab László, Illés Ferenc, Dunszt György, Koczándi Imre, Koczándi Mihály, Bakó Juliska, Tóth Margit, Bagics István, Reisinger Emilia, Reisinger Mária, Nyerte István, ifjú Varga Sándor, Szabó Kálmán, Erdőteleki Takarékpénztár, Szakály Péter, Balla Piroksa, ifjú Madarász Zsigmond, Guttman Erzsike, Virágos Sándor, Antal Annus, Wald Margit, ifjú Vörös Sámuel, Tóth Mihály, ifjú Szabó István, Plösz Mici, Opre Péter, Benedek Károly, Benedek Gyula, Nagy József.

Jutalomkönyvet nyertek: Walter Antal (Bácsalmási szőlők), özvegy Török Gáborné (Kiskunlacháza), Erdőteleki Takarékpénztár (Erdőtelek), Szabó Kálmán (Nádudvar), Tóth Mihály.

A 17. számban közölt rejtvenyek helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

BAGI és TÁRSA, KABA

GÉPGYÁRA ES HENGERMALMA

Tel. 5. Sörg.-cim: Bagi, Kaba.

Alapítva 1897. évben.

Szállít mindenféle gazdasági gépeket, javított rendszerű csavaros kapáló ekéi

a legelterjedtebbek, átalakít magánja ókat, készít géplakatos-, vasesztergályos-, rezöntő-, kazán- és autogépezőmunkákat, malomhengerek csiszolását és rovatkolását.

Kütfurrási vállalata teljes szavatossággal készít új ártérikutakat bármily mélységre, végez próbaforásokat és elapadt ártérikutak rendbehozását. A STOCK motor- és ekegyár kerületi képviselőte.

A CSENDES SZIGET

REGÉNY * IRTA UNDI IMRE.

(9. közlemény)

Február 13.

Selyemszörű kis kecskémel játszadoztam ma délután a ligetben. Házköri munkáját elvégezve, kijött hozzám Elena is. Ozsonnát hozott. Amint elköltöttem az enniválót, Elena mellé húzódtam és megcírógatva arcát, kérlelni kezdtem: «Mesélj nekem, Elena, szegény meghalt édesanymról!» Elena szeme könnyeláradt: «Kis Hellám, ő bizonyosan lát most minket. Ott van felettünk a kék égben. Imádkozik, hogy veszedelem ne érje az ő kis leányát.» «Mondd, öreg dadám, milyen volt az én anyám? Szép volt? Jó volt? Kedves volt? Ó Istenem, de szerencsétlen vagyok, hogy nem ismerhettem őt... Szavaim sírásba fulladtak és átölelve szorítottam magamhoz a derék asszonyt, aki ismerte anyámat.

Február 28.

Szorgalmasan tanulok spanyolul. Jó időtöltés és csakugyan ki tudja, mikor látom hasznát. Atyám mintha engedékenyebb lenne az utóbbi időben. Behív magához és kikérdezi a spanyol szavakat. Nyájásan elbeszélget velem és gyakran víz sétálni magával a tengerpartra.

Március 4.

Ma rettenetes dolog történt. Ebédnél ültünk. Apám ismét párisi utamról beszélt. Ekkor én féltéken szöbahoxtam Athént, a barátainkat, Alexandert. Alighogy Alex nevét kiejtettem, atyám éktelen haragra gyúlt. Az asztalra csapott és szinte magából kikelve kiáltotta: «Te szerencsétlen leány, ne gondoldj többé arra a gazfickóra. Tudd meg hát, hogy ő miatta kell itt elpusztulnunk a szigeten. Tudd meg, hogy ő árulta el apádat. Először minden iránt érdeklődést tanúsítva közelédt hoztam, majd mint láttam, szívesen csatlakozott hozzád, megtévesztő, szíves modorával lassankint háznak barátja lett. Ki hitte volna... Az utolsó napon kiderült, hogy a kormány kéme és egy csomó bizalmas dolgot megdudott tőlem. Barátaim, kikkel együtt munkálkodtam Görögország talpraállításán terén, még idejekorán figyelmeztettek, hogy meneküljek. Hacsak néhány órát is késünk, ki tudja, ma már mi lenne belőlünk és barátainból, akikkel elkészített titkos terveinket sikerült magammal hozni. Alex nevét — fejezte be szavait atyám — soha többé ne halljam. Én remülten hallgattam atyám szavait, percről-perce halványodtam s mint Elena mondotta, ájultan buktam az asztalra. Most este, hogy e sorokat írom, a fejem zúg és forróságot érzek minden porcikámban.

Április 4.

Igazán nem reméltém volna, hogy még egyszer írni fogok ezekre a lapokra. Három hétig élet és halál közt lebegtem. Elena mondja, hogy atyám éjeleket virrasztott ágyam szélén és egész nap gyógyítófűvet keresett a szigeten. Atyám ért az orvosláshoz s így neki köszönhetem szánandó életemet.

Április 8.

Elena átalakítja ruháimat. A hosszú betegségtől oly sovány lettem, mint az ujjam. Délelőtt, mikor varrogatás közben egyik ruhát felpróbáltam és kicsiny tükrömbe pillantottam, remülten vettem észre, hogy az ablakban egy idegen férfiarc leselkedik be. Hangosan elsikoltottam magam. Mire Elena megértette, hogy mi történt és az ablakhoz szaladt, már nem volt ott senki. Elrémülve találgattam, ki lehetett ez az idegen? Hogy került ide? Mit akar itt? Szent Isten, a szívem összeszorul arra a gondolatra, hogy megtudták rejtekhelyünket atyám ellenségei. Mi lesz most velünk? Apám egy óra múlva került haza sétájából. Mikor elmondtam, mi történt, csillapítani kezdett. Valami külön kirándulók, vagy

vízkereső matrózok köthettek ki néhány órára a szigetre — mondotta. De amint arcára néztem, láttam, hogy falféhr lett és rettenetes erővel ökölbeszorítja kezét. Estig nem történt semmi.

*

Eddig tartott a naplójegyzés. Tom letette a könyvet és tenyerébe hajtott fejfel gondolta végig újra ennek a szerencsétlen családnak a történetét. Kik lehettek, akik itt a messi idegenben sem hagyták meg ennek a szánandó embernek és beteg gyermekének emésztő nyugalalmát? Mit akarhatnak még tőlük?

Igy aludt el Tom, ülő helyzetében a kialszó zsarátnokok mellett.

X.

A különös színház.

Szanfranciskó fővárosának egy sötét mellékutcajában két férfi sétált, nyugodt, kimért léptekkel. Szemmeláthatóan oly lassan haladtak, mint akik várnak valakit, ámbár útjukban se meg nem álltak, se vissza nem tekintettek. Úgy tettek, mintha vacsorautáni gondatlan sétájukat végeznék, de közben szúrós szempillantásokkal figyeltek meg minden szembejövőt.

Egyszerre egy magas, sportruhás fiatalember került szembe velük, aki nemkevesebbé figyelni látszott az elhagyott utca járó-kelőire. Amint közelükbe ért, megszólalt:

— Bocsánat, uraim, nem lennének szívesek megmondani, hogy miként juthatnék el a 17-ik avenue-re?

— Itt kimegy a 9-esre, aztán balkézfelé áthalad a 7-esen és a 14-esen. Így rendben van.

— Tehát — szól a fiatalember — 9, meg 7, meg 14. Jól értettem a számokat?

— Igen. Melyik házat keresi?

— A 6—8—10. számút.

E különös szóváltás után mindhárman helyeslőleg bólintottak. A fiatal sportruhás azonban korántsem távozott a a kérdezett utak irányába, ellenkezőleg, kart-karba fűzve sétált tovább a megszólítottakkal, immár meggyorsítva lépteiket.

Igy haladtak egy darabig, majd mindhárman beültek egy bérautóba.

Pár perc múlva egy villanyárban úszó, mindamellel szegényes külsejű, kültelki színház előtt szálltak ki. A színházi kapus mélyet köszönt, mikor meglátta az érkezőket és szemhunyoritva kísérte őket az előcsarnokig. Itt intett a jegyszedőnek, amaz a következő ajtónálánknak továbbította az üzenetet, aki miután bekísérte őket a nézőtérre, egy páholyajtóba tuszkolta be őket. A páholy mélyén egy szűk folyosó nyílt.

Hogy az előadási termet elhagyták, cseppet sem látszott megglepni a különös látogatókat, ellenkezőleg biztos léptekkel haladtak végig a folyosón. Nemsokára egy nagy, ugyan-csak páholyokkal tagozott terembe érkeztek, hol egyszerűen nyilvánvalóvá vált, hogy miért lehetett ilyen körmönfont módon idejütni. A terem végében ugyanis gazdag báraszta állt, színes palackok alatt roskadozva. Itt jöpnézt ugyan, de tetszés szerint ihatott az ember bort, pezsgőt, wiskyt, pálinkát, dacára a legszigorúbb alkoholtilalomnak. Élték is ezzel a tiltott alkalommal a sanfranciskóiak, már akinek megvolt a módja hozzá, mert a terem valósággal zsongott a sok embertől.

(Folytatjuk.)

TRÉFÁK

Cigány önérték.

Beteg a dadé. Már napok óta ott fekszik a hideg sátorban, mivel odakint esik-esik az eső, borult az ég. Egyre várja, hogy küssön a nap, a beteg cigány egyetlen orvosa. A nap azonban nem akar küssülni. Végre megújja a dadé a várakozást. Kívánszorog a sátorból, szétnéz, vizsgálgatja az égboltozatot. Szürke, reménytelen az egész firmamentum. Keservesen fűlöshajt:

— Hej nap, te nap, te nap! Elbújtál úgy-e? Sütnél te még, de nem lesz már kire!

(Beküldte ifj. Kálmán Ferenc Matyáról.)

A házasságok az égben kötöttek.

— Olyan biztosra veszed, szívem, hogy megnyered az örökségi pórt?

— Feltétlenül! Az ügyvédem ma — megkérte a kezemet.

Lehetetlenség.

Tanító: Miért nemák a halak?

Samu: Próbáljon a tanító úr a víz alatt beszélni!

Földrajzórán.

A tanító megparázás közben rámutat a térképre:

— Na, te gézegúz, mondd meg, mi ez?

Gyerek: Kérem tanító úr, ez egy piszkos ujj.

A rossz nap.

Az asszony haldoklik:

— Drága férjem, tudom, hogy ki nem állhatod a mamát, mégis az az egyetlen kéréssem, a temetésemre egy kocsiha ülj velem. A férj bosszankodva jár föl-alá. A szegény asszony tovább könyörgő.

— Úgy-e, megteszed, édes uram?

— Nem bánom — feleli ducásan a férj — megteszem, de azt mondhatom neked, az egész napom el lesz rotnva.

Kiadóhivatalban.

— Eredménnyel járt-e kérem, az a hirdetés, mely így kezdődött:

„Fiatal leány, kinek gazdag örökgyógy nagynénje van, férjhez menne? ...”

— Ó, hogyan kérem, a nagynéni — rögtön férjhez ment.

Tenorista.

— Nos, hogy tetszik a hangom, igazgató úr?

— Nagyszerű! Ezzel a hanggal az egész világot bejárhatsz.

— Ugyebár?

— No igen, mert egyetlen színház — sem fogja szerződtetni.

Diszkkrét.

Idegen: Itt ki van írva, hogy a személyzetnek nem szabad borralvalót adni.

Pincér: Ne tessék félni, én nem fogom elárulni.

Bíró előtt.

— Nézze, Blum, maga a rendőrségen azt vallotta, hogy elkiskasztotta az ügyfelei pénzt — és most tagad! Megbolondult maga?

— Megbolondultam? Lásna, bíró úr, ez nagyszerű ötlet!

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak május hó 2-án.)

Gabonavásár. 76-os tiszai búza 405—407.5, felsőtiszai 402.5—405, pestmegyei és dunántúli 400—402.5, 77-es tiszai búza 410—412.5, felsőtiszai 407.5—410, pestmegyei és dunántúli 405—407.5, 78-as tiszai búza 412.5—415, felsőtiszai 410—412.5, pestmegyei és dunántúli 407.5—410, 79-es tiszai búza 415—417.5, felsőtiszai 412.5—415, pestmegyei és dunántúli 410—412.5, rozs 232.5—237.5, takarmányárpa 230—235, zab 255—270, tengeri 200—205 ezer K métermázsánként.

Liszt- és őrleménypiac. Duplanullás 7350, nullás 7250, egyes 7150, kettes 6950, hármás 6850, négyes 6700, ötös 6300, hatos 5400, hetes 3400, nyolcas 2400, nullás rozs 5600, egyes 3850 K kilogrammonként.

Takarmánypiac. Elsőrendű széna 150.000, másodikrendű széna 115—135.000, harmadrendű széna 110.000, alomszalma 60.000—65.000, lucerna 180.000—190.000, zabosbukkonyó 150.000—155.000, muhar 175.000—180.000 K kilogrammonként. — *Műtakarmánypiac*: Malátacsira 1850, korpa 1750, konkoly 1800, nyolcas takarmányliszt 2100, olajpáca 2500, extrahált liszt 1700, szárított moslék 2600, malatatorókó 2000, szárított répszélek 1900, melasz 900, lótap 1200 K kilogrammonként.

Vetőmagvak. Bab, fehér 170—190, bab, tarka 130—140, bukkonyó, tavasz 340—360, círokmg 120—140, csillagfűrt 170—190, koriander 240—260, kender 290—310, köles, fehér 340—360, köles, vörös 220—240, köles, szürke 200—220, köles, tarka 190—200, lenmag 540—560 ezer K. Löhre, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 2400—2600, löhre, nyers, nagyaránkás, tisztítható 2600—2900, löhre, nagyaránkamentes 2900—3200, löhre, vörös, ölmázról 3400—3600, löhre, fehér, ölmázról 3800—3900, lucernamag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 2200—2400, lucernamag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 2500—2900, lucernamag, nagyaránkamentes 3100—3400, lucernamag, vörös, ölmázról 3800—4000, lucernamag, fehér, ölmázról 4100—4200, mák 2350—2450 ezer K. Muharmag 190—200 ezer K. Mustár 1000—1100 ezer K. Napraforgó, fehér 340—360, napraforgó, szürke 280—300, tatárka 170—180, tókmg 560—580 ezer K.

Vágómarhavasár. Ökör legjobb 10.5—13, kivételesen 13.5—14, közepes 8—10, gyenge 6—8, bika, jobb 10—12, kivételesen 12.5—13, közép és gyenge 7—9.5, bivaly 4—7, tehen, jobb 10—12, kivételesen 12.5—13, közép és gyenge 6—9.5, kicsontozni való 3—5.5, növendék 6—10.5 K kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvasár. Könnyű 14—15, közép 17.5—18, nehéz 18.5—19 ezer K kilogrammonként elősúlyban.

Szuroarhavasár. Elő borjúk: Belföldi szopós: Elsőrendű 13.500—14.000, kivételesen 15.500, másodikrendű 12.000—13.000 K kilogrammonként elősúlyban, két darab, gödlye ára 95.000 K fűben.

Tenyészállatok és jarmosökrök. Elsőrendű belföldi fehér jarmosökrök 12.000—13.500, elsőrendű belföldi tarka jarmosökrök 10.000—12.500, friss fejestehek 12.500—15.000, egy és feléves üszök 13.000—14.000, egy és feléves tinók 11.000—12.000 K kilogrammonként elősúlyban.

Gyapjúpiac. A londoni aukción az árak finomabb minőségeknél emelkedtek. Finom merinogyapjú és közepminőségű gyapjú öt százalékkal emelkedett, a durvább gyapjú változatlan maradt. A belföldi gyapjúpiacra a gyapjú vásárlása megkezdődött. Uradalmi gyapjú 30.000 K, kivételesen 32.000 K, szedett gyapjú 23.000—24.000 K, hetven százalékos kamatmentes előleg.

Nyersbőr. Borjúbőr 22.000—23.000 K kilogrammonként.

Tej- és tejtermékek. Teljes tej literje április 27-től 4600—5200, tej-színhab literje 45.000—52.000, tejfel literje 20.000—28.000 vaj kg-ja kicsinyben 84.000—96.000, nagyban 60.000—68.000, tehentúró kg-ja 12.000—16.000, juhtúró kg-ja 34.000—45.000, rönti sajt kg-ja kicsinyben 60.000—80.000, trappista sajt kg-ja kicsinyben 36.000—50.000, nagyban 24.000—30.000, emmentáli sajt kg-ja kicsinyben 66.000—80.000, nagyban 48.000—55.000 K.

Baromli és tojás. Csirke darabja 20.000—65.000, tyúk darabja 40—80.000, hizett ruca kg-ja 30.000—32.000, hozott lud kg-ja 26.000—30.000, hizett pulyka kg-ja 22.000—25.000, sovány pulyka darabja 80.000—100.000, libamag kg-ja 60.000—120.000, ludszir kg-ja 34.000—40.000, tojás darabja 1000—1300 K.

Halpiac. Ponty kicsinyben elsőrendű 35.000—45.000, nagyban 28.000—30.000, ponty kicsinyben másodikrendű 25.000—35.000 K kilogrammonként.

Zöldésg és gyümölcs. Sárgarépa 4500—10.000, petrezselyem 4000—10.000, zeller 10.000—25.000, karalábé 4000—7000, vöröshagyma 1600—3000, fokhagyma 10.000—26.000, cékla 6000—12.000, kelkáposzta 5000—10.000, fejessaláta darabja 1000—5000, rózsburgonya kicsinyben 1600—2000, nagyban 120.000—130.000, sárgaburgonya kicsinyben 1200—1400, fejburgonya kicsinyben 800—1200, nagyban 60.000—65.000, retek, csomája 2000—6000, torma 8000—28.000, spárka 4000—30.000, sóska 4000—18.000, spenót 3000—12.000, champingomba 40.000—90.000, alma 6000—40.000, dió 12.000—16.000 K.

A szegedi paprikapiaci árak. Csöves paprika főzékenként 75.000—90.000, édesnemes paprika kg-kint 37.000—45.000, felédes paprika kg-kint 28.000—33.000, rózspaprika kg-kint 18.000—24.000, másodikrendű paprika kg-kint 6000—12.000, harmadrendű paprika kg-kint 500 K.

Kalocsai paprikapiaci árak. Édesnemes paprika 30.000—35.000, rózspaprika 18.000—23.000, másodikrendű paprika 10.000—12.000, harmadrendű paprika 6000—8000, válogatott csövespaprika 18.000—20.000 K kilogrammonként.

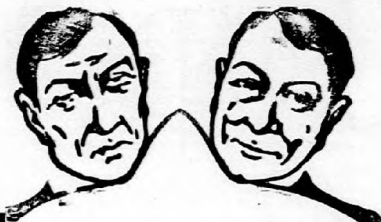
Borpiac. A borok árai körülbelül ugyanolyanul keretek között mozognak, mint a múlt hónapban. 8—9%-os borokat 200 koronára, 10—11%-os borokat 150—300 koronára, magasabb fokú borokat pedig 350—450 koronára vásárolnak Malligántókonként és litérenként, tisztán fejtve, az termelőtől. Hegyvidékeink fajborát 8000, 10.000, 12.000 koronára vásárolják lassan.

Idegen pénznemek legmagasabb ára május hó 4-én. Angol font 348.600 K, dollár 71.315 K, francia franc 2350 K, szerb dinár 1262 K, lengyel zloty 7475 K, román lei 255 K, olasz lira 2870 K, német márk 17.042 K, osztrák schilling 10.101 K, svájci frank 13.847 K. — *Arany- és ezüstpénzek*: 20 koronás arany 287.000 K, ezüstkoronás 5300 K, ezüst forintos 13.000 K, ezüst ótkoronás 27.000 K.

Főszerkesztő: Meskő Pál. Felelős szerkesztő: Perliaky György.

Főmunkatárs: Mesko Zoltán. Társzerkesztő: Vasadi Balogh György.

Felelős kiadó: Bak Imre.

Ezelőtt

Jelenleg

Idegbajosok igazi vigaszt találhatnak

könyvemben, mely a napokban jelent meg. E könyv magában foglalja az ideg-beteg-égek okaira, kezelezésére és gyógyítására vonatkozólag sok éven át gyűjtött tapasztalatokat. Az egészségtnek ezen evangéliumát teljesen díjtalanul megküldöm mindenkinek, amennyiben az alábbi címen erre kéri.

Ezer meg ezer köszönő írat nyújt tanúbizonyítást arról a páratlan ecdményről, melyet a lelkiismeretes és ernyedetlen tudományos kutatás a szenvedő emberiség javára elért. Aki az

idegbajosok nagy tömegéhez

tartozik, akinek sórákazoltság, tériszony, az emlékezőképesség gyengesége, ideg-főfájás, álmatlanság, emésztési zavarok, túlértékénység, szaggatások, általános és részleges testi gyengeség és számtalan más jelenség miatt panaszai vannak,

vigasztnyújtó könyvecskémet meghozatni el ne mulassza!

Aki azt figyelmesen végigolvassa, belőle azt a megnyugtató meggyőződést fogja meríteni, hogy van egy olyan egyszerű út, amely az egészséghöz és életörömhöz vezet. Ne halogassa a dolgot és még a mai napon írjon!

AUGUST MARZKE Berlin — Wilmersdorf,
Bruchsalerstr. 5, Abt. 302.

Vegye meg

a páratlanul gazdag tartalommal megjelent

„UJ BARAZDA“ politikai napilapot.

Minden lapárustónál és „Hangya”
szövetkezeti boltban kapható.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetek, fehéremmüre, ágynemüre való chiffon, vászon, zepír, kanavá z. Sa ököllekek, kész fehéremmüre és felsőruhák, úgyszintén mindenemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszmítárak, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkásbakancsok.

Szakorosi

rendelő vér- és nemibetgek részére. E. f. s. t. salvasvan oltást.

Rendelés egész nap.

VII. Rák-csi-út 32. sz. I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbírókrendező Bírósága által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletirékesítő Irodája, Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1. Törvényszékiileg bejegyzett cég.

Ekek, ekealkatrészek,

boronák, k. pálókekék, fűkaszalók,

marokkrakó és kévekötő tartógépek, lógereblyék, kézi-lárgányosok, motoros- és gőzcsepítőszeklet, szeszkavágók, répavágók, daráló, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű szinbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműauosztályánál.

Hungária dróttalon olcsó és jó.

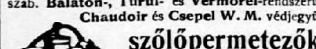
HAIDEKKER SÁNDOR R.T.

sodronymű Budapest, Üllői-út 48/27. Flók: Fő-utca 59.

Kérjen ingyen képes árjegyzéket és mintát.

Pálinkafőző- és mosástűköt vörösrézből. RÉZGALIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR szab. Balaton- Ruffia- és Vermorel-rendszert Chaudrol és Caepel W. M. védjegyű

szőlőpermetzők

Legolcsóbb gyári áron beszerezhetők

SZONTÁGH PÁL rézrugár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors és pontos ellátése miatt TERÉNYI SAMU cég-írók nevére Üllői-út 19 szám alá intézendők.

A világhírű eredeti angol THE CHAMPION

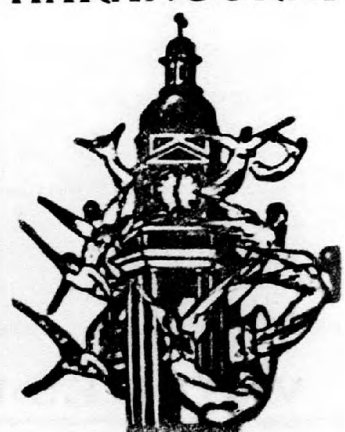
kerékpárokat mélyen leszállítva havi 300.000 kor. részlete, kerékpáralkatrészeket, lámpa, lánc, pedálokat nagyban gyári áron szállítunk. Kétsó gumi 98 ezer, belső gumi 30 ezer K-tól. Láng Jakab és Fla kerékpárnyereskedők, Budapest, József-körút 41. Nagy képes árjegyzék ingyen.

Bármilyen

gazdasági szakkönyvet

leggyorsabban megszerezhet a „Vasárnap” könyvosztályánál VI., O-utca 10.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.T.

„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA
Központi iroda: Budapest, Berlini-tér 2. sz. (Bejárt Gyár-utadól.)

Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc.